
**DJEČJI VRTIĆ LOJTRICA
VELIKA MLAKA**

Smendrovićeva 9

KLASA: 601-04/19-06/01

URBROJ: 238/31-139-01-19-1

Velika Mlaka, kolovoz 2019.

**IZVJEŠĆE
O GODIŠNJOJ REALIZACIJI PLANA I PROGRAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA LOJTRICA
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2018/2019.**

Sadržaj

1. USTROJSTVO RADA.....	4
2. MATERIJALNI UVJETI	6
3. REALIZACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	9
3.2. Planiranje i programiranje.....	11
3.3. Kalendar proslava, svečanosti i drugih radosnih događanja	12
3.4. Rad s djecom u godini pred polazak u osnovnu školu.....	13
3.5. Program ranog učenja engleskog jezika	14
3.6. Sportski program.....	15
3.7. Montessori program	17
3.8. Interesne skupine	18
3.9. Ljetna organizacija rada	18
4. NJEGA I SKRB ZA PSIHOFIZIČKI RAZVOJ I ZDRAVLJE DJECE.....	20
4.1. Prilagodba djece na vrtić.....	20
4.2. Bitne zadaće rada s djecom s posebnim potrebama.....	20
4.3. Prehrana djece	22
4.4. Uvjeti za pravilan razvoj djeteta	23
4.5. Boravak na zraku i organizirani boravak izvan vrtića	23
4.6. Zdravstvena zaštita djece	23
4.7. Higijensko-tehnički uvjeti.....	24
5. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA	25
6. SURADNJA S RODITELJIMA.....	28
7. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA	29
7.1. Suradnja s osnovnim školama.....	29
7.2. Suradnja s ostalim institucijama	29
8. VREDNOVANJE I DOKUMENTIRANJE PROGRAMA	30
9. FINANCIRANJE PROGRAMA	31
10. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE.....	32
11. GODIŠNJE IZVJEŠĆE STRUČNIH SURADNICA	35
11.1 Godišnje izvješće stručne suradnice pedagoginje.....	35
11.2. Godišnje izvješće stručne suradnice edukacijske rehabilitatorice	38
11.3. Godišnje izvješće stručne suradnice logopedinje.....	44
11.4. Godišnje izvješće stručne suradnice psihologinje (do 15.03.2019.).....	47
12. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE	51

1. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Lojtrica djeluje na 6 lokacija:

- matični vrtić s upravom, kuhinjom i praonom u Velikoj Mlaci, Smendrovićeva 9
- područni vrtići:
  - Velika Mlaka, Školska 20
  - Mičevac, Savska 1
  - Donja Lomnica, Školska 2
  - Donja Lomnica, Školska 4
  - Gradići, Gajeva 3

U svim objektima u kojima se odvija odgojno-obrazovni rad organiziran je 10-satni program. Prosječno upisani broj djece u ped.god. 2018/19. bio je:

- 453 djece u primarnom 10 satnom programu, razmještenih u 21 dobnoj skupini
  - 17 skupina redovitog programa
  - 3 skupine posebnog programa (engleski, sportski)
  - 1 skupina alternativnog programa (Montessori)
- 39 djece u programu predškole izvan redovitog programa, razmještenih u 3 skupine

Zadace iz Godišnjeg plana i programa rada realizirali su djelatnici kako slijedi:

Naziv radnog mjesta	Br. izvršit.
A) poslovni i stručni voditelj	
1. ravnateljica	1
B) stručni djelatnici	
1. odgojiteljice	55
2. stručni suradnici	
a) pedagoginja	1
b) psihologinja	1
c) edukacijska rehabilitatorica	1
d) logopedinja	1
3. viša medicinska sestra	1
C) upravno i računovod.-administr. djelatnici	
1. tajnica	1
2. voditeljica računovodstva	1
3. administrat.-računov. djelatnica	1
4. stručnjak zaštite pri radu (na 4 sata)	1
D) tehnički djelatnici	
1. glavna kuharica	1
2. kuharica KV	2
3. pomoćna kuharica	4
4. ekonom	1
5. domar-ložrač-vozač	3
6. krojačica-pralja	1
7. pralja	1
8. spremačica-servirka	16

Organizacija radnog vremena:

Radno vrijeme dječjeg vrtića je od 7:00 do 17:00 sati. Prije i nakon navedenog vremena organizirali smo u svim objektima dežurstva za zaposlene roditelje, najranije od 6:00 te najkasnije do 18:00 sati. Vrijeme dežurstva nije fiksno te se prema trenutnim potrebama roditelja mijenjalo tijekom godine. Smatramo da radno vrijeme mora biti fleksibilno, u dogovoru s potrebama zaposlenih roditelja, ali u skladu s ugovorom o 10-satnom boravku djeteta u dječjem vrtiću.

Svi djelatnici ostvaruju 40-satni radni tjedan.

Odgojitelji u okviru 40-satnog radnog tjedna ostvaruju u neposrednom radu 27,5 sati tjedno i 12,5 sati tjedno ostalih poslova, od kojih se svakodnevno 1 sat realizirao u ustanovi (pripreme, valorizacija, suradnja sa stručnim timom), a preostalo vrijeme izvan ustanove (stručna usavršavanja, suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom). Svaki mjesec radio se obračun sati rada glede zaduženja i realizacije, što omogućuje pravilnu preraspodjelu sati rada. Odgojitelji povremeno ostvaruju mjesečni višak sati rada zbog potreba zamjena odsutnih djelatnika (bolovanja) i potrebe češćih jutarnjih ili popodnevni dežurstava u manjim objektima.

Neposredan rad s djecom u jaslicama i vrtiću odvijao se u jutarnjoj i popodnevnoj smjeni.

2. MATERIJALNI UVJETI

Materijalne uvjete tijekom 2018/2019.g. promatrali smo kao visoko obrazovni potencijal te ih promišljeno obogaćivali u skladu s planiranim sredstvima kako bi prostorna organizacija bila multisenzorički opremljena bogatstvom materijala u kojima će dijete izraziti svoj simbolički izričaj.

CILJ: Djelovali smo na stvaranje kvalitetnog prostora i materijalnog okruženja vrtića, sigurnosnih uvjeta te optimalnih i materijalnih uvjeta za život i kontinuirano učenje djece i odraslih.

BITNE ZADAĆE:

- radili smo na sigurnosnim mjerama zaštite u vrtiću,
- podizali kvalitetu u prostorima vrtića,
- održavali smo objekte i opremu u svim prostorima gdje se odvijao vrtićki program,
- opremili smo vrtić za sve segmente procesa rada,
- nabavili smo didaktiku, potrošni materijal i stručnu literaturu,
- zamijenili sve ono što bi moglo ugroziti sigurnost djece i djelatnika.

I ove pedagoške godine izdvojili smo određena financijska sredstva za nabavu didaktičke opreme. Posebnu smo pozornost posvetili nabavci različitih didaktičkih igračaka, konstruktivnih igračaka, elemenata za razvoj fine motorike te osobito igračaka koje ciljano potiču razvoj matematičko – logičkih sposobnosti, vodeći računa o potrebama djece s posebnim potrebama (djeci s teškoćama u razvoju i darovitoj djeci).

I u nabavci ostalog materijala za rad s djecom u prvi plan smo stavljali raznovrsnost, imajući u vidu cjelokupan i ujednačen razvoj dječje osobnosti, ali i specifične interese djece. Široki izbor različitog materijala omogućio je domišljat i kreativan rad, ovisno o dječjim razvojnim potencijalima.

S ponosom mogu naglasiti da su materijalni uvjeti za odvijanje kvalitetnog odgojno obrazovnog rada vrlo dobri na svim našim objektima. Objekt u Smendrovićevoj 9, Velika Mlaka građen i opremljen sukladno pedagoškim standardima podigao je kvalitetu materijalnih uvjeta na višu razinu što i dalje nastojimo održavati i podizati na još višu razinu istražujući novine na tržištu.

Treći puta obnovljen je status Eko škole – vrtića što još više potiče na uređenje vanjskih i unutarnjih prostora ugodnih za boravak djece i zaposlenika. Uz sve djelatnike, u uređenje su uključeni i roditelji kao dobri partneri.

U centralnom objektu dvije bogato opremljene sportske dvorane omogućuju djeci svih uzrasta svakodnevno vježbanje što je neprocjenjivo za njihov razvoj. Dvorane i velika knjižnica također su podigle kvalitetu rada, jer su mjesto svakodnevnog pripremanja odgojitelja za neposredan rad, održavanje stručnih skupova, odgojiteljskih vijeća, završnih svečanosti i druženja s roditeljima, kraćih programa i sl.

Raznim stručnim seminarima i radionicama prisustvovali su djelatnici sukladno radnom mjestu. Završen je veliki međunarodni projekt „Say hello to the word“ kojim su voditeljice dobile međunarodno priznanje, a vrtić Međunarodni certifikat i zastavu „Tolerant kindergarden (Tolerantni vrtić)“.

Tijekom godine svaki zaposlenik osposobljen za rad na siguran način. Proveden je plan evakuacije na centralnom i svim područnim objektima, a poseban naglasak stavljen je na sigurnost svakog pojedinca u vrtiću.

Zaposlenici svojim odgovornim odnosom prema imovini ustanove ili obogaćivanjem materijalne sredine, izradom raznih sredstava za rad pridonose poboljšanju materijalnih uvjeta. Za to su zaslužni i naši roditelji koji pomažu ne samo u prikupljanju raznih materijala već su i partneri u odgoju i brizi o djeci.

PROSTOR, OPREMA, TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE

- Kontinuirano je nabavljana didaktička oprema po objektima i potrošni materijal za rad s djecom, vodeći računa o djeci s teškoćama u razvoju.
- Nabavljen Digitalni logopedski set.
- Nabavljena didaktika za program predškole, kraći program za potencijalno darovitu djecu, sportski elementi za dvoranu i boravak na zraku.
- Nabavljen didaktički materijal za senzornu motoriku i poticanje razvoja fine motorike.
- Nabavljeni dječji stolovi i klupice piknik Senoir za boravak na zraku kao i drugi stimulativni poticaji (romobili, kolica za guranje, bicikli, kadice...).
- Nabavljeni novi suncobrani na svim objektima.
- Sve skupine obogaćene su novim slikovnicama kao i prostor knjižnice.
- Nabavljeni su najnoviji naslovi stručne literature za odgojno obrazovne djelatnike, testovi i stručna literatura za opremanje kabineta stručnih suradnika, stručna literatura za ravnateljicu.
- Provedena su sva ispitivanja prema planu zaštite na radu i zaštite od požara: dimovodi, plinske instalacije, ispitivanja plinskih trošila, električne instalacije, ispravnost vatrodajave, vatrogasni aparati, servisiranje dizala, servisiranje rashladnih agregata, servisiranje ventilokonvektora...
- Izvršen servis i čišćenje svih klima uređaja u područnim objektima.
- Obnovljena sredstva i oprema za održavanje higijene, oprema za čišćenje u skladu s HACCP programima.
- Nabavljena nova priručna pomagala za održavanje zelenih površina, grmova i cvijeća za sve objekt.
- Nabavljeni raznovrsni alati za domare.
- Nadopunjeno posuđe u kuhinji za transport hrane u područne objekte (veliki termo boks, gastro inoks posude s poklopcima, posude za prijenos voća, namaza, staklene i PVC čaše, akropal posuđe.
- Izvršeni soboslikarski radovi u hodnicima vrtića i jaslica u objektu Smendrovićeva 9, Velika Mlaka.
- Izvršeni soboslikarski radovi na cijelom objektu u PO Gradiće.
- Izvršeni parketerski radovi u PO Gradiće.
- Prošireno igralište u PO Gradići i opremljeno novim igralima.
- Obnovljene stazice i postavljena ograda u PO Gradiće.
- Nabavljeni novi tepisi, stazice i zavjese u PO Školska 20.
- Postavljene pločice u čajnu kuhinju Školska 20.
- Nabavljena radna obuća i odjeća za sve djelatnike.
- Izvršeno servisiranje kuhinjske opreme (svi kuhinjski uređaji i strojevi u praoni i ako su relativno novi često se kvare i u održavanje ulažemo značajna sredstva).
- Nabavljeno računalo u sobu tajnice
- Ugrađene rolo zavjesa na prozore u sobi 7 na katu.

- Postavljene nadstrešnice iznad glavnih ulaznih vrata i iznad ulaza u kuhinju na objektu PO Školska 20, PO Gradići, Gajeva 3.
- Zelene površine obogatili cvijećem i niskim raslinjem.
- Nadograđeni ormari s policama u računovodstvu i otvorena visoka polica za dokumentaciju u sobi pedagoga.
- U organizaciji domarske službe kontinuirano su se obavljali razni popravci na svim objektima.
- Kompletно pripremljena soba za otvaranje još jedne grupe u Školskoj 20.
- Zaštitno bojanje ograda igrala i klupa na objektu Smendrovićeva, U PO Donja Lomnica, u PO Gradići (u vrtiću Smendrovićeva igrala su postavljena od lošeg materijala zbog čega često šaljemo reklamacije proizvođaču).
- Kupljena perilica Beko za suđe PO Gradiće.
- Nabavljen stroj za recikliranje papira.
- Nabavljen Otoskop i digitalni mjerač tjelesne temperature.
- Nabavljen tlakomjer za preventivne preglede zaposlenika.
- Nabavljen pulsni oksimetar.
- Nabavljena web kamera.
- Obnovljena zgrada u PO Školska 20, Velika Mlaka – toplinska termo izolacija, krovšte i izolacija tavana, sanacija vlage iz podrumске prostorije.

3. REALIZACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

3.1. Bitne zadaće

3.1.1. Poticanje komunikacije i govorno-jezičnog razvoja djece upotrebom znakova i prirodnih gesti

Bitna zadaća provodila se u 4 jasličke skupine: dvije u centralnom objektu u Velikoj Mlaci, jedna u područnom objektu Školska 20 i jedna u područnom objektu Donja Lomnica. Ukupno je bilo uključeno 72 djece, od kojih 27 u dobi od 12 do 24 mjeseca i 45 u dobi od 24 do 36 mjeseca te 2 djece s teškoćama u razvoju.

U realizaciji bitne zadaće sudjelovale su stručne suradnice edukacijska rehabilitatorica, logopedinja te 11 odgojiteljica, od kojih 5 sa završenom edukacijom i iskustvom u primjeni baby signs programa.

Prije samog početka provođenja (tijekom prosinca) provedena je inicijalna procjena govorno-jezične komunikacije kod djece, primjenom liste za procjenu koju su ispunile odgojiteljice uz pomoć stručnog tima. Inicijalna procjena pokazala je da u skupini djece od 12 do 24 mjeseca većina ima usvojene komunikacijske vještine: 100 % uspostavlja vizualni kontakt, 75 % usmjerava pogled prema imenovanim predmetima, gestom pokazuje što želi 67 % djece. 78 % djece dobro razumije jednostavne verbalne upute i pitanja, dok ih se 33 % verbalno izražava koristeći nekoliko riječi. Procijenjeno je da samo jedno dijete koristi do 3 znaka iz baby signs programa.

U skupini djece od 24 do 36 mjeseci 68 % njih pokazuje i imenuje svakodnevne stvari. Riječima se izražava 58 % djece i isto toliko ih koristi rečenicu, a 60 % djece postavlja pitanja. Što se razumijevanja tiče, 75 % odgovara na pitanja (što je, tko je, gdje je). 35 % djece iz ove dobne skupine koristi do 5 znakova iz baby signs programa.

S ciljem edukacije i osnaživanja u primjeni gesti u ranoj komunikaciji održane su dvije radionice s odgojiteljima: jedna s temom baby signs koju su pripremile i vodile odgojiteljice Duić A. i Klasnić B. te radionica s temom Komunikacijski poremećaji koju je vodila stručna suradnica Vrbić V. Osigurana je i stručna literatura za primjenu potpomognute komunikacije.

Roditelji su kontinuirano informirani o provođenju programa putem pisanih materijala na kutićima za roditelje te dodatno senzibilizirani putem letaka.

Praćenjem odgojno-obrazovnog rada u navedenim skupinama uočeno je da svakodnevna i sustavna uporaba prirodnih gesti i znakova iz baby signs programa pomaže u komunikaciji i govorno-jezičnom razvoju kod djece. Istovremena uporaba geste uz verbalnu uputu olakšava djetetu kako situacijsko tako i leksičko razumijevanje, a odgojitelji procjenjuju kako je vidljiv veliki napredak i u verbalnoj ekspresiji tijekom provođenja programa (veći rječnik, češća uporaba rečenice). Posebno vrijednim smatra se uporaba znakova i prirodnih gesti u radu s djecom s teškoćama u razvoju.

Bitna zadaća nije u potpunosti realizirana obzirom da nije provedena finalna procjena govorno-jezičnog i komunikacijskog razvoja djece zbog čestih izostanaka i izmjena odgojitelja pred kraj pedagoške godine.

3.1.2. Predškolski CAP: program prevencije zlostavljanja djece

Predškolski CAP je program prevencije zlostavljanja djece namijenjen djeci starije predškolske dobi. Sastoji se od tri dijela koji se provode točno određenim redoslijedom. Glavni ciljevi su: smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja, pružiti kvalitetne informacije, poučiti učinkovitim preventivnim strategijama te osnažiti važne odrasle (roditelje i djelatnike vrtića) u pružanju kvalitetne podrške.

Program je provodio educirani CAP tim u sastavu: Tamara Oblič - odgojiteljica,, Ana Marija Cimaš - odgojiteljica i Tajana Stepanić – pedagoginja. Predavanja za sve djelatnike vrtića nismo održali jer smo s CAP programom započeli prije dvije godine.

Budući da smo ovogodišnjim planom i programom predvidjeli provođenje CAP programa u programu predškole izvan redovitog programa, 31. siječnja 2019. održano je predavanje za roditelje djece školskih obveznika iz Šćitarjeva, Velike Mlake i Gradića. Roditelji su upoznati sa sadržajima koji će biti prezentirani djeci i senzibilizirani za problem zlostavljanja djece. U evaluacijskim upitnicima roditelji pohvaljuju provođenje programa već u predškolskoj dobi te iskazuju potrebu za dodatnim temama o vršnjačkom zlostavljanju.

Članice CAP tima održale su i radni dogovor s odgojiteljicama koje provode program predškole izvan redovitog programa. Cilj je bio dodatno educirati odgojiteljice kako bi mogle kvalitetnije pripremiti djecu za sadržaj o kojem će se raspravljati na radionicama, prvenstveno ih upoznati s terminologijom koja će se koristiti.

Radionice s djecom provedene su tijekom tri dana, od 11.02. - 21.02. 2019. i to u Gradićima, Velikoj Mlaki i Šćitarjevu. Na radionicama je sudjelovalo 40-ak djece. Djeca su aktivno sudjelovala na radionicama. Samoinicijativno su izražavala želju za aktivnim sudjelovanjem u dijelovima igrokaza. Može se zaključiti da su djeca naučila strategije kojima se mogu zaštititi u slučajevima opasnosti ili zlostavljanja.

3.1.3. Projekt Eko vrtića: Zeleni smjer

Prema postavljenim zadaćama EKO tematike u Godišnjem planu i programu, kontinuirano smo provodili aktivnosti prema interesima i potrebama djece:

- Promocija nosača zvuka s EKO himnom vrtića, koju su otpjevala i snimila djeca predškolske skupine
- Uključivanje u projekt „Veliki lov na biljke“ Udruge lijepa naša, edukacija koordinatora izrada plana i ciljeva te dobivanje certifikata
- Radionice s djecom i roditeljima (recikliranje stare odjeće, od otpada do ukrasa-izrada ukrasnih i uporabnih predmeta, eko kviz „Veliki lov na biljke“, sadnja cvijeća u lončanice i cvjetnjake)
- U suradnji s dr.sc. iz Zavoda za ekologiju i uzgajanje šuma Šumarskog fakulteta održan je poučni sat na otvorenom s temom prepoznavanja biljaka u dvorištu vrtića
- Predstava dramske skupine odgojitelja za vrtićki uzrast i uzrast predškole s temama: čuvajmo okoliš, pitku vodu, igravimo se na otvorenom, jedimo odgovorno i zdravo pod nazivom „Neznanka raščupanka“
- Kontinuirano kroz godinu u organiziranim akcijama, prikupljali baterije (donacija školama u svrhu otkupa)

- Kontinuirano kroz godinu u organiziranim akcijama, prikupljali papir i plastične čepove - akcija PLASTIČNIM ČEPOVIMA ZA SKUPI LIJEK; suradnja s roditeljima, firmama, suradnja s udrugom „Stari papir za novi osmijeh“
- Proizvodili vlastiti kompost za vrtove i cvjetnjake, formirali novi vrt visokih gredica u objektu Smendrovićeva
- Posadili sadnice voćki (Smendrovićeva)
- Čuvali bioraznolikost kroz prikupljanje i razmjenu s roditeljima i susjedima (stare i autohtone vrste sjemenja), nadopuna materijala „banke“ sjemenja „IZ VRTA NAŠIH BAKA“
- S dva vrta u objektima Gradići i Lomnica sudjelovali smo u ekološko obrazovnom projektu „Najljepši školski vrtovi“
- Uključili smo se na natječaj „Eko paket“ na temu zaštite okoliša s naglaskom na ugrožene biljne i životinjske vrste (materijal za izradu; tetrapak ambalaža)
- Izložba dječjih likovnih i 3D radova od eko materijala na Dječjem odjelu gradske knjižnice Velika Gorica
- Obilježili sve dane u EKO kalendaru kao i eko dan vrtića (izložbom dječjih radova eko tematike nastalih kroz godinu, predavanjem za roditelje, magistre kemijskog ing. pod nazivom „Mali vodič kroz eterična ulja“ i slikarskom kolonijom)
- Aktivno se uključili u obilježavanje Dana zaštite okoliša u organizaciji odjela za ekologiju Grada
- Izrada dekoracija od ekoloških materijala za potrebe blagdanskog ukrašavanja Grada
- Radionice izrade prirodne kozmetike i prirodnih sredstava za zaštitu od sunca (suradnja s LJEKARNAMA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE)
- Na natječaju udruge Biovrt osvojili smo priručnike, brošure i sjemenje za naše vrtove

Aktivnosti su planirane na razini skupine, male grupe i za pojedino dijete a nastaviti će se i naredne pedagoške godine.

3.2. Planiranje i programiranje

Procjena unaprjeđenja odgojno-obrazovnog rada u pedagoškoj godini 2018./2019. temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, Nacionalnom programu odgoja i obrazovanja za ljudska prava, Kurikulumu DV Lojtrica, Godišnjem planu i programu rada vrtića te uvidu u neposredni odgojno-obrazovni rad i pedagošku dokumentaciju. Odgojno-obrazovni rad tijekom godine odvijao se u nastojanju ostvarenja planiranih zadaća iz Godišnjeg plana i programa naše ustanove. Postavljene zadaće temeljile su se na humanističko-razvojnoj koncepciji, a ostvarivale su se integrativno. Osigurani su uvjeti kako bi se djeca razvijala tjelesno, mentalno, moralno i društveno na zdrav, dobi djeteta primjeren način, u uvjetima prihvaćanja, ljubavi i razumijevanja, kako u vrtiću tako i u obitelji.

Slijedeći smjernice navedenih dokumenata te nove spoznaje iz područja predškolske pedagogije i razvojne psihologije i dalje u svim objektima stvaramo organizacijsko-materijalni i djelatni kontekst u skladu s dječjom prirodom.

U skladu s promjenama u prostoru mijenja se i odnos prema djeci: podigla se razina povjerenja u djetetove mogućnosti, promijenila se slika o djetetu i njegovim mogućnostima, unaprjeđena je komunikacija i interakcija odgojitelj-dijete, sve bolje prepoznajemo potrebe djece. I dalje treba pronalaziti najrazličitije načine kreiranja organizacijsko-materijalnog i djelatnog konteksta koji će u svakoj pojedinoj skupini u što većoj mjeri omogućiti

individualno zadovoljavanje primarnih potreba svakog djeteta. U svakom našem objektu drugačiji su materijalni i arhitektonski uvjeti, drugačija je struktura i homogenost, odnosno heterogenost dobnih skupina, a razlikuje se i po broju dobnih skupina. Uvažavajući navedene različitosti te potrebe i interese djece u odgojnim skupinama, odnosno objektima, u svakom područnom objektu stvaramo specifičan kurikulum.

3.3. Kalendar proslava, svečanosti i drugih radosnih događanja

Prema kalendaru proslava i svečanosti, radosnih događaja iz Godišnjeg plana i programa većina skupina bila je uključena u njihovu realizaciju.

Rujan, Listopad

- jesenske svečanosti na nivou objekata
- posjet volonterske ekipe interventnog tima Crvenog križa našem vrtiću - obilježen svjetski dan prve pomoći
- sudjelovanje u aktivnostima organiziranim povodom Dječjeg tjedna u Velikoj Gorici
- sudjelovanje našeg predstavnika na Sjednici dječjeg gradskog vijeća
- u sklopu Dječjeg tjedna sportska skupina našeg vrtića za sve uzvanike prezentirala je svoj program
- izložba dječjih radova Montessori skupine na temu „Kulturna baština kao poticaj za likovno stvaranje“ na odjelu Gradske knjižnice u Velikoj Gorici
- ogledni satovi Sportske skupine u suradnji s prof. Horvat i prof Bokor s Učiteljskog fakulteta

Studeni, Prosinac

- predstava studija Suncokret „Što ću biti kad odrastem?“
- niz radosnih događaja vezanih uz blagdan Sv. Nikole, Božić i Novu Godinu
- predstava „Djevojčica Maša i medvjed“ u izvedbi dramske skupine vrtića
- ukrašavanje božićnog drvca u Gradićima - sudjelovala djeca iz PV iz Gradića
- u organizaciji Ljekarne Zagrebačke županije održana je radionica za djecu pod nazivom „Kada boli - kako pomoći“
- sudjelovanje Sportske i redovite predškolske skupine na manifestaciji „Advent u Gorici“ – izvođenje predstave „Tko je ukrao zimu?“

Siječanj, Veljača

- u organizaciji Grada Velike Gorice djeca su polazila školu klizanja na gradskom klizalištu na Šetalištu Franje Lučića u Velikoj Gorici od 14.01. do 25.01.2019.
- obilježavanje Valentinova
- predstava „Vuk koji je ispao iz knjige“ u izvedbi dječjeg kazališta „Ljutonjica“
- skupine iz PV Donja Lomnica sudjelovale na natječaju Eko paketa - radovi na temu zaštite okoliša s naglaskom na ugrožene biljne i životinjske vrste u Hrvatskoj
- u sklopu projekta „Veliki lov na biljke“ eko skupina vrtića organizirala je razmjenu sjemenja cvijeća

Ožujak, Travanj

- 03. ožujka 2019. predškolska skupina iz Velike Mlake sudjelovala na „Malom fašniku“
- niz radosnih događaja vezanih uz Uskrs

- eko predstava dramske skupine vrtića „Neznanka raščupanka“
- vrtić sudjelovao na natječaju udruge Biovrt
- prezentacija projekta „Dječja knjižnica“ starije skupine iz Školske 20 u Dječjoj knjižnici u Velikoj Gorici “ i za Dane dječjih vrtića u DV Ciciban

Svibanj, Lipanj

- završne svečanosti na nivou objekata
- 08. svibnja 2019. vrtić je obilježio Eko dan
- u sklopu projekta „Veliki lov na biljke“ ugodili smo dr.sc. Irenu Šapić iz Zavoda za ekologiju i uzgajanje šuma sa Šumarskog fakulteta
- obilježen Međunarodni dan dječje knjige
- posjet osnovnoj školi u Velikoj Mlaci, Gradićima i Donjoj Lomnici
- sudjelovanje djece i odgojiteljica iz PV Gradići i Donja Lomnica na pokaznim vježbama DVD-a
- djeca iz PV Gradići sudjelovala na obilježavanju Dana zaštite okoliša na šetalištu Franje Lučića 31.05.2019. godine.
- područni objekti Gradići i Donja Lomnica sudjelovali su na natječaju HRTa „Najljepši školski vrtovi 2018.“
- edukativne radionice: „Sunčalica“ (zaštite od sunca) i „Tablete nisu bomboni“ (sprječavanje trovanja lijekovima kod djece) za djecu školske obveznike iz Smendrovićeve u organizaciji Ljekarne Zagrebačke županije
- u sklopu projekta „Say hello to the world“ djeca iz mješovite engleske skupine iz Smendrovićeve ugostila su poznatu književnicu dječjih priča Željku Horvat-Vukelja
- izložba projekta „Say hello to the world“ postavljena u dvorani vrtića u Velikoj Mlaci
- izložba dječjih radova Sportske skupine s projekta „Veliki lov na biljke“ na odjelu GKVG
- dodjela certifikata sudionicima projekta „Veliki lov na biljke“

Ovo su samo neke od aktivnosti koje su se provodile u vrtiću u ovoj pedagoškoj godini.

Ovako privlačnim sadržajima i oblicima rada nastojali smo djeci pružiti bogatstvo doživljaja unatoč nedostatku optimalnih prostornih uvjeta u svim objektima.

3.4. Rad s djecom u godini pred polazak u osnovnu školu

Program predškole provodio se u okviru redovitog 10-satnog programa i izvan redovitog programa za djecu koja nisu korisnici vrtića. U programu predškole radilo se prema Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole, kao i Programu predškole verificiranom pri MZO, a u skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj.

U okviru 10-satnog programa program predškole provodio se u starijim odgojnim skupinama, a realizirale su ga odgojiteljice tih skupina.

Program predškole za djecu koja nisu polaznici dječjeg vrtića organizirali smo u 3 odgojne skupine, na sljedećim lokacijama:

- Šćitarjevo: 1 skupina
- Gradići: 1 skupina
- Velika Mlaka: 1 skupina

Program su realizirale dvije odgojiteljice.

U oba programa predškole realizirano je 250 sati, od početka listopada 2018. do kraja svibnja 2019.

U realizaciji odgojno-obrazovnog rada nije bilo većih poteškoća. Djeca, roditelji i odgojiteljice su zadovoljni, ali poteškoću predstavlja neadekvatan prostor u Šćitarjevu (prostor učionice u osnovnoj školi), koji odgojiteljice nastoje osmisliti i prilagoditi dječjim potrebama korištenjem različitih didaktičkih sredstava, neoblikovanog materijala i opreme iz vrtića te svojim predanim radom.

Kako bismo djeci uljepšali boravak u programu predškole organizirali smo predstave „Vuk koji je ispao iz knjige“, „Što ću biti kad odrastem?“, „Djevojčica Maša i medo“, „Neznanka raščupanka“ i završne svečanosti za roditelje osmišljene kao druženje djece, roditelja i odgojiteljica.

3.5. Program ranog učenja engleskog jezika

U pedagoškoj godini 2018./2019. provodio se 10-satni program ranog učenja engleskog jezika u dvije mješovite odgojne skupine i to u područnom objektu Gradići i centralnom objektu Velika Mlaka u Smendrovićevoj. U program je bilo upisano ukupno 42 djece u dobi od 3 do 7 godina. Provodile su ga 4 odgojiteljice, svaka sa svjedodžbom traženog stupnja poznavanja engleskog jezika (razina B2).

Tijekom godine osigurani su svi uvjeti za maksimalnu sigurnost djece za vrijeme boravka u vrtiću. Nadopunjena je postojeća oprema i didaktika potrebna za provođenje engleskog programa (knjige i slikovnice na engleskom i hrvatskom jeziku, kontruktori, stolne ige i sl.). Osim toga odgojiteljice i same izrađivale didaktički materijal (storybooks, puzzles, flashcards, boardgames, twister, memory cards, bingo).

Razvoj svakog djeteta odgojiteljice su pratile putem razvojnih mapa. O napretku djece u odnosu na program engleskog jezika izvještavale su roditelje putem individualnih razgovora, a u slučaju razvojnih odstupanja poduzimale su se potrebne mjere u suradnji sa stručnim suradnicima.

Djeci je osigurana pravilna prehrana i svakodnevni boravak na zraku jednako kao i djeci drugih odgojnih skupina našeg vrtića. Realiziran je program klizanja u zimskom razdoblju i drugi kulturno-umjetnički i edukativni sadržaji (gostovanje kazališnih predstava u objektima, posjet osnovnoj školi, edukativne radionice u Velikog Gorici povodom obilježavanja Dana okoliša). Ostvarena je i suradnja s lokalnom zajednicom pa su djeca u Gradićima posjetila pekara povodom obilježavanja Dana kruha, kitila bor u parku u Gradićima ukrasima koje su izradili s odgojiteljicama, posjetila DVD Gradići te se educirala o mjerama sigurnosti u slučaju požara. Skupina iz Velike Mlake je tu suradnju ostvarila također kroz posjet DVD-u Velika Mlaka, KUD-u Velika Mlaka te posjet Kapeli Svete Barbare.

Tijekom godine ostvarivali su se programom postavljeni ciljevi: razvoj osjetljivosti za drugi fonološki sustav, postupno izražavanje na engleskom jeziku, upoznavanje običaja i kulture zemalja engleskog govornog područja te utjecanje na cjelovit razvoj ličnosti. Sadržaji rada tematski su se prilagođavali djeci (dobi i specifičnim interesima), engleski jezik usvajao se u svakodnevnim situacijama (učenjem situacijskih fraza) kao i slušanjem priča i pjesmica na stranom jeziku. Sve aktivnosti provodile su se na oba jezika istovremeno, koristio se materinji jezik s postupnim povećanjem udjela engleskog jezika.

Potaknute interesom djece odgojiteljice su s djecom provodile projekte:

- Countries of the world“, koji je trajao većinu pedagoške godine (Gradići)
- Međunarodni projekt „Say hello to the world“ (V. Mlaka)
- „Storytelling“ (V. Mlaka)

S djecom su obilježeni tradicionalni anglosaksonski blagdani i običaji: Halloween, St. Patricks Day, Thanksgiving Day...

Suradnja s roditeljima ostvarivala se kontinuirano, putem:

- roditeljskih sastanaka – informativnih i tematskih:
  - Informativni roditeljski sastanak
  - Roditeljski sastanak za školske obveznike („Program predškole“)
  - Kviz „Say hello to the world“ (V. Mlaka)
  - Komunikacijski roditeljski sastanak („Postavljanje granica u odgoju“) (V. Mlaka)
  - Završni ogledni sat - Prezentacija projekta „Say hello to the world“ (V. Mlaka)
- individualnih razgovora odgojitelja i roditelja,
- povratnih informacija o provođenju engleskog programa putem pozitivnih poruka (pismenim putem),
- sudjelovanja roditelja u odgojno-obrazovnim aktivnostima vrtića ili prikupljanju i izradi materijala.

Tijekom godine ostvarivana je suradnja i s vanjskim ustanovama i to:

- Poštanskim uredom Velika Mlaka – slanje pisama u Estoniju (V. Mlaka)
- Ljekarnama Zagrebačke županije – radionica „Tablete nisu bomboni“ (V. Mlaka)
- „Književnica u gostima“ (Željka Horvat Vukelja) (V. Mlaka)
- Osnovnim školama s područja Velike Gorice

S ciljem stručnog usavršavanja odgojiteljica, prezentacije rada u skupini te razmjene iskustava ostvarena je suradnja sa sljedećim ustanovama:

- Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica,
- Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica,
- AZOO,
- Udruga za promicanje učenja stranog jezika Tutor,
- POU Velika Gorica,

Djeca pokazuju veliki interes za učenje engleskog jezika. Posebno vole razne pjesmice i brojalice s rimom. Tijekom godine mlađa djeca naučila su reći svoje ime, gdje stanuju i koliko godina imaju. Usvojili su nazive boja, brojeva, životinja i biljaka. Također su usvojili razne fraze koje ujedno i koriste u svakodnevnim situacijama. Razumiju jednostavne naloge i pitanja.

Starija djeca koja već treću godinu za redom pohađaju program sada mogu razumijeti i složenije fraze. Također koriste jednostavnije fraze u igri i situacijama iz svakodnevnog života.

Roditelji su iskazali velik interes za upis djece u poseban program ranog učenja engleskog jezika, te u objektu u Velikoj Mlaci stalno postoji lista čekanja za upis u program.

3.6. Sportski program

U ovoj pedagoškoj godini provodio se sportski 10-satni program u jednoj mješovitoj odgojnoj skupini u centralnom objektu u Velikoj Mlaci. U program je ukupno bilo upisano 21 dijete u

dobi od 3 do 7 godina. Program su provodile odgojiteljice koje posjeduju svjedodžbu o stručnom usavršavanju „Poseban kineziološki program“: Ana Marija Cimaš, Katarina Sučić te odgojiteljica s diplomom prof.tjelesne i zdravstvene kulture Nives Tepšić.

Tijekom godine osigurani su svi uvjeti za maksimalnu sigurnost djece za vrijeme boravka u vrtiću i dvorani za tjelovježbu te je osigurana potrebna oprema i rekviziti za provođenje posebnog programa: dvorana u centralnom objektu opremljena je spravama (švedske ljestve, zid za penjanje, švedska klupa, švedski sanduk...), dopunjeni su rekviziti za tjelovježbu (razne lopte, обручи raznih veličina, vijače, vrećice, konop, čunjevi, palice, taktilne podloge, strunjače, koš, gol..). Kontinuirano su se u svrhu provođenja raznih organizacijskih oblika rada u sportskom programu koristili i ostali prostori vrtića, poput unutarnjih hodnika te dvorišta opremljenog raznim spravama (penjalice, prepreke raznih oblika, karike za ljuhanje, staze za trčanje..).

Razvoj svakog djeteta odgojiteljice su pratile putem antropoloških mjerenja u suradnji sa zdravstvenom voditeljicom i testovima za kontrolu motoričkih sposobnosti. O napretku djece u odnosu na sportski program izvještavale su roditelje putem individualnih razgovora te kroz ogledne satove na kojima su djeca demonstrirala stečene sposobnosti i vještine.

Povodom Dana dječjih vrtića Velike Gorice prikazom oglednog sata sportska skupina demonstrirala je primjer dobre prakse pod nazivom „Kineziološke aktivnosti kao poticaj razvoja predmatematičkih kompetencija“ .

Djeci je osigurana pravilna prehrana i svakodnevni boravak na zraku jednako kao i djeci drugih odgojnih skupina našeg vrtića. Također je realizirana škola klizanja u Velikoj Gorici, te gostovanja kazališnih predstava u objektima. U suradnji sa Sportskom udrugom Medo sportaš djeci je bila ponuđena i škola rolanja.

Tijekom godine ostvarivali su se programom postavljeni ciljevi: zadovoljavanje djetetovih potreba za kretanjem i igrom, stvaranje navika zdravog načina života (zdrava prehrana i svakodnevno tjelesno vježbanje), stjecanje kompetencija potrebnih za postizanje određene razine motoričkih dostignuća te poboljšanje stanja motoričkih i funkcionalnih sposobnosti, razvoj i usavršavanje motoričkih znanja i orijentacije u prostoru, razvoj socijalnih vještina, poticanje na slobodno i stvaralačko izražavanje u različitim oblicima tjelesne i zdravstvene kulture, razvoj samokontrole te stvaranje temelja za razvoj kritičkog odnosa prema vlastitom (samoprocjenjivanje) i tuđem radu. Odabrani sadržaji i provedene aktivnosti prilagođavale su se djetetovim individualnim razvojnim mogućnostima i sposobnostima te su vođene imperativom cjelovitog razvoja svih djetetovih potencijala.

Tijekom pedagoške godine sportska skupina bila je aktivno uključena u edukativni projekt „Veliki lov na biljke“, a potaknute interesom djece odgojiteljice su s djecom provodile projekt „Dinosauri“ . Skupina je sudjelovala na izložbi dječjih radova s projekta Veliki lov na biljke na odjelu GKVG.

Suradnja s roditeljima ostvarivala se kontinuirano, putem:

- roditeljskih sastanaka (informativnih i komunikacijskih)
- individualnih razgovora odgojitelja i roditelja,
- druženja povodom blagdana
- oglednih satova
- prezentacija aktivnosti skupine (PP prezentacije slane elektroničkom poštom roditeljima),

- sudjelovanja roditelja u odgojno-obrazovnim aktivnostima vrtića: „Eko kviz“ u sklopu projekta u skupini
- sudjelovanje roditelja u prikupljanju ili izradi materijala.

Tijekom godine ostvarivana je suradnja s AZOO, s ciljem stručnog usavršavanja odgojiteljica.

3.7. Montessori program

U pedagoškoj godini 2018./2019. provodio se 10-satni Montessori program, u mješovitoj odgojnoj skupini u centralnom objektu u Velikoj Mlaci. U program je bilo upisano 20 djece u dobi od 3 do 7 godina, a provodile su ga 3 odgojiteljice sa završenom jednogodišnjom edukacijom Montessori programa.

Tijekom godine osigurani su svi uvjeti za maksimalno sigurnost djece za vrijeme boravka u vrtiću te je nabavljen poseban pribor za provođenje programa: pribor za poticanje samostalnosti u svakodnevnom životu, pribor za poticanje razvoja osjetilnosti, pribor za upoznavanje matematike, pribor za jezik, pribor za kozmički odgoj, nestrukturirani didaktički materijali, te razne slagalice, puzzle, drvene kocke, gumene životinje, slikovnice, knjige, enciklopedije, pribor za glazbenu kulturu. Za djecu s teškoćama osigurani su prilagođeni individualizirani materijali.

Razvoj djece se pratio putem razvojnih mapa za svako pojedino dijete uz kontinuiranu suradnju s roditeljima i članovima stručnog tima vrtića glede napretka djece u odnosu na postavljene zadaće.

Djeci je osigurana pravilna prehrana i svakodnevni boravak na zraku jednako kao i djeci drugih odgojnih skupina našeg vrtića. Također je realizirana škola klizanja i drugi kulturno – umjetnički i edukativni sadržaji (gostovanja kazališnih predstava u objektima, posjet osnovnoj školi).

Tijekom godine ostvareni su primarni ciljevi programa: poticanje samostalnosti kod svakog djeteta, emocionalne stabilnosti, socijalne osjetljivosti, kreativnosti te upoznavanje s vještinama koje će mu biti potrebne u budućnosti. S tom svrhom osigurana je poticajna okolina, djeci dana mogućnost da sama kontroliraju svoj rad, uočavaju i ispravljaju pogreške, promiču vrijednosti Montessori pedagogije.

Suradnja s roditeljima odvijala se kontinuirano i to putem:

- roditeljskih sastanaka: informativnih, tematskih i komunikacijskih – „Montessori program“, „Program predškole“, „Spremnost djeteta za školu“,
- individualnih razgovora roditelja i odgojitelja,
- druženja povodom blagdana i završne svečanosti,
- prezentacija aktivnosti skupine (putem PP prezentacije i oglednog sata),
- sudjelovanje roditelja u odgojno – obrazovnim aktivnostima vrtića ili prikupljanju i izradi materijala,
- roditeljskih kutića (informacije o planu i programu skupine, izvješća),
- boravaka roditelja u skupini s ciljem prezentacije zanimanja:
  - glazbenik (sviranje i pjevanje) OŠ V.Mlaka,
  - kemičar (izvođenje pokusa) – Institut Ruđer Bošković

Tijekom godine ostvarivana je suradnja i s vanjskim ustanovama, s ciljem stručnog usavršavanja odgojiteljica, prezentacije rada u skupini te razmjene iskustava:

- AZZO,
- Hrvatsko Montessori Društvo (stručno – znanstveni skupovi, edukacije),
- Ljekarne Zagrebačke županije – radionice „Sunčalica“ i „Tablete nisu bomboni“
- eTwinning – sudjelovanje u međunarodnom projektu „Veliki lov na biljke“
- Osnovna škola Velika Mlaka (posjet školi)
- Područna knjižnica Galženica: Izložba dječjih radova na temu „Utjecaj kulturne baštine na likovno izražavanje“
- Gradska knjižnica Velika Gorica – prostor Dječjeg odjela: Izložba dječjih radova pod nazivom „Kulturna baština kao poticaj za likovno stvaranje“ u Mjesecu hrvatske knjige
- Prezentacija rada Montessori skupine na Danima dječjih vrtića Velike Gorice – „Igra tišine i područje jezika“

Tijekom godine odgojno obrazovni rad je proveden prema načelima pedagogije Marije Montessori. Djeca su kroz niz vježbi, polazeći od konkretnog k apstraktnom, pomoću posebno napravljenog materijala i pripremljenog okruženja učila individualno. Provedene su vježbe sa svakim djetetom kroz pet područja: vježbe za poticanje samostalnosti, razvoja osjetilnosti, govora i jezika, poticanje matematičkog mišljenja i vježbe iz kozmičkog odgoja. Isto tako smo i područje glazbe provodili prema Montessori metodi. Posebni dio smo provodili vježbe tišine koje je Marija Montessori osmislila kao jedan oblik meditacije – smirenja djeteta prije početka samih vježbi. Proveli smo projekte vezane uz godišnja doba i događanja kroz godinu.

3.8. Interesne skupine

Rad u interesnim skupinama odvijao se u kontinuitetu.

- Dramska skupina održala je predstave: „Djevojčica Maša i medo“ i „Neznanka Raščupanka“ za djecu iz redovnog programu i programa predškole.
- Skupina za Web stranicu informirala je o događanjima u vrtiću, našim uspjesima, posjetima, stručnim savjetima za roditelje i provodila ankete o aktualnim temama.
- Skupina za izradu sredstava (didaktička skupina) izrađivala je didaktička sredstva koja odgojiteljice koriste u radu.
- Kreativna skupina sudjelovala je u estetskom uređenju prostora vrtića i u suradnji s dramskom skupinom u izradi kulisa i drugog materijala potrebnog za predstave.
- Eko skupina je organizirala različite akcije (sakupljanje čepova i papira, prodajnu Božićnu izložbu, akciju razmjene sjemenja), sudjelovala u aktivnostima vezanima za Eko dan i zajedno s djecom vodila brigu o povrtnjacima (sijala, sadila, plijevala, zalijevala i brala ekološki uzgojeno povrće i začinsko bilje) i cvjetnjacima.

3.9. Ljetna organizacija rada

Sve planirane bitne zadaće rada ljeti realizirane su uz manja odstupanja. Izvršena je pravovremena organizacija rada za djelatnike svih struktura, osiguran je dovoljan broj djelatnika u odnosu na broj prisutne djece, svi djelatnici su na vrijeme upoznati s ljetnom organizacijom rada. Odgojiteljice su upoznate s načinom planiranja odgojno-obrazovnog rada, te vođenjem pedagoške dokumentacije. Radi sigurnosti djece i njihove zaštite, te samozaštite za vrijeme boravka u dječjem vrtiću osigurani su uvjeti u vanjskom i unutarnjem prostoru (klimatizirani i temperaturno primjereni prostori). Tijekom ljetne organizacije rada imenovane su odgovorne osobe za određene aktivnosti.

Kod kreiranja organizacijsko-materijalnog i djelatnog konteksta uvažavala su se prava djece, njihove potrebe i interesi. Timskim planiranjem formirani su centri aktivnosti koji su bili dostupni djeci iz svih odgojnih skupina (boravak na zraku), osigurano je bogatstvo atraktivnih i za razvoj djece potrebnih poticaja. Organizacija dnevne izmjene aktivnosti bila je fleksibilna i u skladu s interesima i potrebama djece.

Velika važnost i tijekom ljeta posvećena je suradnji s roditeljima. Roditelji su pravovremeno informirani o ljetnoj organizaciji rada, te o svim promjenama u organizaciji rada nastalim tijekom ljetne organizacije rada vrtića. O životu i radu djece u vrtiću, kao i u događanjima tijekom ljeta roditelji su bili informirani putem roditeljskih kutića i web stranice vrtića.

Smjernice za rad u narednom razdoblju

- Vrtić što više otvoriti prema obitelji, odnosno u odgoj i obrazovanje djeteta u vrtiću uključiti roditelje kao njima najbliže i za njihov odgoj najvažnije. Omogućiti roditeljima i obitelji sudjelovanje u kreiranju programa rada s djecom, te osigurati načine da prate rast i razvoj djeteta, život i rad djeteta u vrtiću
- Proširiti ponudu kulturno-umjetničkih i rekreativnih programa
- Nastaviti s radom na provođenju Eko programa
- Organizirati radionice za roditelje „Rastimo zajedno“
- Provoditi Cap program

4. NJEGA I SKRB ZA PSIHOFIZIČKI RAZVOJ I ZDRAVLJE DJECE

4.1. Prilagodba djece na vrtić

S ciljem dobivanja podataka o razvojnim osobitostima, interesima i potrebama svakog novoprimljenog djeteta, kao i o osobitostima obiteljskog i socijalnog okruženja u kojem dijete živi obavljeni su inicijalni razgovori s roditeljima kod upisa djeteta u vrtić. Inicijalne razgovore provodile su pedagoginja, zdravstvena voditeljica, edukacijska rehabilitatorica, logopedinja i psihologinja svaka u domeni djelokruga svog posla.

Već pri inicijalnom razgovoru stručni tim je kod pojedine djece roditeljima dao do znanja da će se dijete pojačano pratiti na početku pedagoške godine te ih se uputilo na dijagnostičku obradu odnosno ukoliko već imaju postojeću dokumentaciju da je donesu na uvid.

Obavljeni su i razgovori s odgojiteljicama s ciljem prijenosa informacija o novoprimljenoj djeci, posebno o djeci s posebnim potrebama i djeci za koju se na inicijalnom razgovoru procijenilo da bi mogla prolaziti kroz težu prilagodbu.

4.2. Bitne zadaće rada s djecom s posebnim potrebama

Bitne zadaće rada s djecom s posebnim potrebama, potencijalno darovitom djecom i djecom s teškoćama u razvoju realizirane su tijekom godine uglavnom uspješno i to od strane članova stručnog tima: edukacijske rehabilitatorice, logopedinje, pedagoginje, zdravstvene voditeljice i psihologinje u suradnji s odgojiteljicama te stručnjacima izvan vrtića i roditeljima. Velika pažnja posvećena je pravovremenom otkrivanju, evidentiranju i dijagnosticiranju djece s posebnim potrebama.

Tablica 1. Prikaz broja djece prema vrstama posebnih potreba
(djeca su svrstana u tablici prema primarnoj PP iako određen broj djece ima nekoliko PP):

VRSTA POSEBNE POTREBE	JASLICE	VRTIĆ	PRED-ŠKOLA	ZBROJ
Oštećenja vida	2	4	0	6
Oštećenja sluha	1	0	0	1
Čimbenici neurorizika i Dystoni sy do 3. god.	6	0	0	6
Motorička oštećenja	1	4	1	6
Intelektualne teškoće	0	3	0	3
Poremećaji pažnje i ponašanja	0	6	1	7
Poremećaji iz spektra autizma	1	3	0	4
Govorno-jezične teškoće	11	52	5	68
Kronične bolesti	7	8	1	16
Teškoće zbog kulturne deprivacije	0	1	0	1
Višestruke teškoće	1	12	1	14
Prolazne posebne potrebe	7	15	0	22
Potencijalno daroviti	0	15	1	16
ZBROJ	37	123	10	170

Djeca s teškoćama u razvoju u vrtić se uključuju prema inkluzivnom modelu, pritom se poštuje zakonska obveza kojom djeca s TUR ostvaruju prednost.

Poteškoću u radu predstavlja dislociranost objekata te velik broj upisane djece u pojedinim odgojnim skupinama što se posebno odnosi na pojedine jasličke skupine (Smendrovićeva i Donja Lomnica). U tim skupinama djeca su se uključivala tijekom cijele godine postepeno, kako bi navršili godinu dana, što je utjecalo na tijek prilagodbe. Skupine s većim brojem upisane djece ili one u koje su uključena i djeca s većim teškoćama u razvoju vodila su tri odgojitelja (11 skupina).

Nakon uočene posebne potrebe osiguravala se pravovremena i adekvatna stručna pomoć djeci u zadovoljavanju njihovih potreba i osiguravanju uvjeta za rast i razvoj u okviru vrtića, te je sukladno tome poduzeto sljedeće:

- razgovor s odgojiteljicama u svrhu prikupljanja dodatnih podataka o djetetu i pružanja informacija o posebnim potrebama uz davanje smjernica za rad,
- sistematsko praćenje i opservacija djeteta u različitim razdobljima i odgojno-obrazovnim situacijama, dodatne procjene razvoja ili dijagnostički postupci,
- izrada individualiziranih odgojno-obrazovnih planova za djecu s posebnim potrebama,
- provođenje odgovarajućeg tretmana s djecom s TUR u odgojnoj skupini ili individualno,
- provođenje igraonice za potencijalno darovitu djecu,
- suradnja s roditeljima: informiranje i savjetovanje,
- suradnja sa specijaliziranim ustanovama u svrhu razmjena informacija o pojedinom djetetu, te poduzimanja zajedničkih aktivnosti, uključivanja djece u rehabilitaciju ili dodatne programe,
- suradnja s Centrom za socijalnu skrb zbog postupka vještačenja i zaštite prava djeteta.

Djeca koja su pokazivala prolazne posebne potrebe zbog kriznih razdoblja u razvoju, problema u obitelji (razvod braka, nesređene obiteljske prilike, zanemarivanje djeteta, promjene u obiteljskoj dinamici, bolest člana obitelji, izrazito loši socio-ekonomski uvjeti), teške prilagodbe na vrtić, promjena u ponašanju ili socio-emocionalne nezrelosti bila su obuhvaćena kontinuiranim tretmanom psihologa. Prema potrebi, roditelji su na detaljnije procjene razvoja, tretman ili savjetovanja upućivani u vanjske ustanove.

U narednom razdoblju je potrebno:

- i dalje kontinuirano pratiti i procjenjivati razvoj svakog djeteta,
- procjenjivati aktualne i potencijalne potrebe svakog djeteta i osigurati uvjete za njihovo zadovoljavanje,
- naročitu pažnju posvetiti prikupljanju relevantnih podataka za pravovremeno otkrivanje i dijagnosticiranje djece s posebnim potrebama (TUR i potencijalno darovitih),
- osigurati potrebne uvjete i adekvatnu stručnu pomoć djetetu s TUR i odgojiteljicama,
- osigurati potrebne uvjete i adekvatnu stručnu pomoć potencijalno darovitom djetetu i odgojiteljicama,
- intenzivirati suradnju s roditeljima kroz što više stručnih radionica,
- intenzivirati suradnju sa specijaliziranim ustanovama u cilju zadovoljavanja specifičnih potreba djece s posebnim potrebama i njihovih obitelji.

4.3. Prehrana djece

Skrb za tjelesni rast i razvoj djece temeljena je na provođenju Programa mjera zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima te Godišnjim planom i programom odgojno-obrazovnog rada za 2018./2019.godinu.

Izvješće je temeljeno na procjeni kvalitete zadovoljavanja osnovnih potreba djece, razvoja brige za sebe, na procjeni i provođenju higijensko-epidemioloških mjera za boravak djece u vrtiću kao i na procjeni zadovoljavanja prehrambenih potreba prema važećim standardima i propisima, praćenju zdravstvenog stanja, rasta i razvoja djece.

Planiranje i provođenje prehrane djece u vrtiću provedeno je u skladu s propisanim standardima i preporukama iz Programa mjera u provedbi pravilne prehrane predškolskog uzrasta.

Zdravstvena ispravnost i energetska kvaliteta raznovrsnih namirnica u jelovniku redovito se kontroliraju od strane Županijskog ZZJZ. Dosadašnja izvješća ispitivanja hrane kao i obrisaka opreme i pribora u kuhinji bila su bez primjedbi. Ispitivanje mikrobiološke ispravnosti vode koje se provodi na svim objektima jednom godišnje pokazalo je zadovoljavajući nalaz u pet objekata dok je u objektu SŠ nalaz bio pozitivan na *Pseudomonas aeruginosa* te su u dogovoru s epidemiološkom službom poduzete mjere dezinfekcije slavine u područnom objektu. Nakon intervencije, ponovljeno je uzorkovanje i tada je nalaz bio u redu.

Kao dobar način svakodnevnog praćenja kvalitete i količine obroka za djecu i dalje se koriste liste primjedbi dobavljačima sa korektivnim mjerama kao i interna lista primjedbi na hranu koje iznose odgojitelji na osnovu primijećenog u skupini, te podaci iz anketnih upitnika za odgojitelje i roditelje.

Uključeni smo u projekte u kojima vrtić promoviramo kao vrtić u kojem se posebna pažnja posvećuje prehrani i ekologiji. Provodili smo aktivnosti kojima smo smanjili količinu hrane koju bacamo te aktivnosti kompostiranja bio ostataka, upotreba „zaboravljenih“ namirnica npr. kesten (juha, kolač), bundeva (juha, varivo, kolač).

Jelovnici su planirani za tjedan dana na način da se osigura sezonska izmjena namirnica uz prilagođavanje obroka u vrijeme adaptacije za jasličke skupine te postepeno uvođenje jela za sve skupine. U vrijeme zimske i ljetne organizacije rada jelovnik se planira dvotjedno s uvođenjem namirnica i receptata koje zbog manjeg broja djece i rada u centralnom objektu tada možemo ponuditi djeci. Osiguran je fleksibilan ritam izmjene obroka u odgojnim skupinama. Prema planiranoj zadaći unaprjeđivanja prehrane u vrtiću nastavili smo s praksom ne donošenja slatkiša niti grickalica u vrtić. Poteškoće povremeno nastaju zbog nesuradljivih roditelja koji prilikom dovođenja u jutarnje dežurstvo donose pekarske proizvode ili slatkiše, te odgojitelja koji nisu dovoljno osnaženi i teže se nose s pritiscima roditelja.

Takve situacije zajednički rješavaju odgojitelji i po potrebi stručni suradnici, zdravstveni voditelj ili ravnateljica.

Prilikom inicijalnog razgovora roditeljima se daje informacija o stavovima u prehrani u našem vrtiću; usmeno, člancima na web stranici te putem letaka. Odgojitelji su educirani i većina ih je motivirana za nastavak dosadašnje prakse i aktivno (prijedlozima ili primjedbama) sudjeluju u kreiranju jelovnika.

2018/2019. u vrtiću je boravilo 11 djece s posebnim potrebama u prehrani (alergijske bolesti i privremene netolerancije).

Identifikacijom djece s posebnim prehrabnim potrebama, izradom individualiziranih protokola za prehranu, korekcijom jelovnika te osiguranjem namirnica za prehranu djece s teškoćama, nastojali smo umanjiti simptome bolesti odnosno doprinijeti njihovom potpunom nestanku. Provedena je edukacija djelatnika koji sudjeluju u pripremi obroka (glavna kuharica), te svih sudionika (odgojitelja, roditelja) u odgojno obrazovnom procesu putem radionica, pisanih preporuka i individualnih savjetovanja. Uz navedene protokole za djecu s teškoćama u prehrani, još 10 tero djece je vođeno u protokolima o postupanju u svrhu čuvanja zdravlja djeteta s posebnom potrebom (febrilne konvulzije, bronhalna astma, GERB, urinarni reflux..). Praćenje rasta i razvoja djece te stanja uhranjenosti provedeno je antropometrijskim mjerenjima tijekom listopada i studenog. Obradom podataka nije pronađeno ni jedno dijete sa značajnim odstupanjem u segmentu rasta ili razvoja.

4.4. Uvjeti za pravilan razvoj djeteta

Visokim standardom u svim objektima vrtića (veličina soba dnevnog boravka, opremljenost kupaona, prostrani hodnici, ograđena i sigurna igrališta) stvaramo uvjete za pravilan rast i razvoj djeteta. Kvalitetnu izmjenu igre i dnevnog odmora provodili smo poštujući prava i potrebe djeteta. Prema individualnim potrebama djece omogućili smo izbor dnevnog odmora djeci neovisno o uzrastu (mirni prostori, kutići za odmor ili odmor u krevetiću), potrebno je još osvijestiti da stvaranjem uvjeta za odmor ne narušavamo uvjete djeci koja ne odmaraju.

4.5. Boravak na zraku i organizirani boravak izvan vrtića

Poštujući mjere zdravstvene zaštite djece iz pedagoškog programa koje predviđaju da dijete 1/4 provedenog vremena u vrtiću provede u igri i kretanju na zraku, svakodnevno nastojimo prilagoditi boravak djece na zraku, svim vremenskim uvjetima (suncobrani, kolica s „krovićem“, garniture za sjedenje pod nadstrešnicom, organizacija i planiranje dvorišta prema potrebama djece različite dobi). Svi objekti vrtića Lojtrica imaju osnovane vrtove, gredice i cvjetnjake u kojima djeca svakodnevno rade, aktivna su za vrijeme boravka na zraku, uče i doprinose lijepom izgledu okružja u kojem borave.

U suradnji s Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i sport realiziran je rekreativni program škole klizanja. U programu su sudjelovala djeca starijih vrtićkih skupina s velikim interesom. U suradnji s NK Gorica redovito se provode sati nogometnog treninga 1 x tjedno na svim objektima.

4.6. Zdravstvena zaštita djece

Važne realizirane zadaće u organiziranju i provođenju zdravstvene zaštite djeteta su:

- radionice za odgojitelje o postupanju prema protokolu za:
  - zarazne bolesti i sprečavanje širenja bolesti u skupinama
  - dijete sa zdravstvenom teškoćom (individualni protokoli),
  - postupanja u situacijama kada je ugroženo zdravlje djeteta
- rad s roditeljima na problematici i aktivnostima koje čuvaju zdravlje: paralelno roditelji/vrtić
- strukturiranje radnog vremena tehničkog osoblja prema potrebama djece i konkretiziranje dnevnih, tjednih i mjesečnih zaduženja
- stvaranje pozitivnih sanitarno-higijenskih i sigurnosnih uvjeta u unutarnjem i vanjskom prostoru vrtića (redovita nabava i zamjena dotrajalih sprava, igraćaka, tekstila, namještaja i kuhinjskog pribora - nabavka sitnog kuhinjskog inventara kao što

su PVC kutije za transport te inoks pokretnih polica, kolica i stalka za odlaganje termos posuda prilikom porcioniranja hrane).

Kretanje morbiditeta u toku pedagoške godine 2018./2019. bilo je uobičajenog tijeka. U zimskom i proljetnom periodu najviše je bolesti dišnog sustava, bakterijskog ili virusnog porijekla. Prosječna duljina izostanka je 3-5 dana. U slučajevima sumnje na grupiranje simptoma kod djece određene skupine, kontaktirana je higijensko–epidemiološka služba i poduzete su protuepidemijske mjere. Prevenirani su epidemijski razmjeri obolijevanja.

Povrede koje su se dogodile u vrtiću i koje su zahtijevale stručnu obradu u specijaliziranoj ustanovi odnose se na lakše ogrebotine, posjekotine, tupe udarce i lomove kostiju. Sva ozlijeđena djeca su uspješno izliječena, rehabilitirana i nakon dozvole liječnika uključena su u program.

4.7 Higijensko-tehnički uvjeti

Zadaće na osiguranju zdravstveno-higijenskih uvjeta provodile su se prema planu u svim objektima. Redovito su vršeni sanitarni pregledi svih naših objekata, te mikrobiološke analize predmeta u pripremi i distribuciji hrane kao i analiza ispravnosti vode za piće (županijski zavod za javno zdravstvo, služba dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, Županijska sanitarna inspekcija). Rezultati analiza i pregleda bili su zadovoljavajući i bila je potrebna samo jedna korekcija. U tijeku godine djelatnici su obavljali sanitarne preglede. Realiziran je „Tečaj higijenskog minimuma“ za nove djelatnike koji sudjeluju u pripremi i posluživanju obroka kao i za djelatnike koji po zakonu obnavljaju znanja putem tečaja svakih 5 godina.

Tijekom svibnja i lipnja 2019. svi radnici su pristupili opširnom sistematskom pregledu te svake dvije godine obavljamo pregled kod specijaliste medicine rada prema procjeni stručnjaka zaštite na radu.

Smjernice za daljnji rad na polju njege i skrbi za dijete u jaslicama/vrtiću:

- U suradnji s odgojnim djelatnicima i roditeljima raditi na unaprjeđivanju prehrane, ustrajati na aktualnim preporukama i smjernicama
- U cilju pravilnog rasta i razvoja osigurati pravilnu prehranu posebno djeci koja imaju posebne potrebe u prehrani
- Posebnu pažnju posvetiti djeci s posebnim potrebama i kroničnim bolestima u osiguranju njima prilagođene njege, prehrane i zdravstvene zaštite
- Provođenje HACCP sustava samokontrole u pripremi hrane
- Provoditi edukaciju odgojnih djelatnika putem radionica ili vijeća o: potrebi stalnog dnevnog nadzora nad elementarnim uvjetima (mikroklima, sanitarni, higijenski uvjeti, sigurnost...), prevenciji bolesti putem kulturno-higijenskih navika, ranom otkrivanju i prepoznavanju znakova bolesti, promoviranjem prehrane koja „čuva zdravlje i zube“ , postupanju prema protokolima, potrebi planiranja svakodnevnog aktivnog, zanimljivog i sigurnog boravka na zraku u svim godišnjim dobima i vremenskim prilikama.

5. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Tijekom ove pedagoške godine stručno usavršavanje djelatnika odvijalo se unutar ustanove (odgojiteljska vijeća, radionice, radni dogovori) i izvan ustanove (edukacije, predavanja, radionice, seminari), na individualnoj i grupnoj razini.

Pri planiranju tema radionica vodili smo se iskazanim potrebama odgojitelja za stručnim usavršavanjem (iz valorizacije rada) te procjenom potreba od strane stručnog tima.

Odgojiteljska vijeća tematski su obuhvaćala:

- Razmatranje i usvajanje Godišnjeg plana i programa rada DV i Kurikuluma DV za 2018./19., izbor voditelja objekata, interesne skupine odgojitelja
- Bruna Profaca, prof. psiholog: Podrška tugujućem djetetu predškolske dobi
- Osvrt na aktivnosti u 12 mjesecu; prikaz rezultata ankete provedene među odgojiteljima; satnica; razno
- Iskustvo s konferencije „Mliječni zub“, prezentacija projekta (J. Jmbrek, P. Gotal), „Say hello to the world“ (P. Gotal, M. Kmet), Likovni odgoj u predškolskoj ustanovi (J. Topolovec, G. Belavić)
- Dragana Mamić: imam autizam – osnaživanje i podrška odgojitelju; Zdravstveni higijenski minimum (S. Maršić)
- Ljetna organizacija rada, plan i program rada ljeti, raspored odgojitelja za novu pedagošku godinu
- Osvrt na ljetnu organizaciju rada, razmatranje i usvajanje Godišnjeg izvješća DV za 2018./2019., nautci za početak pedagoške godine

Teme radionica koje su se provodile unutar vrtića:

R.br.	Naziv radionice/ aktiva	Okvirni sadržaj	Voditeljice
1.	Rastimo zajedno – radionice za odgojitelje (7 u nizu)	<ul style="list-style-type: none"> • roditelji 21. stoljeća i četiri stupa odgoja u najboljem interesu djeteta • psihološke potrebe djeteta i tri dijaloga • roditeljski ciljevi i kako dijete uči o svijetu oko sebe • slušanje – važna vještina roditeljstva • granice: zašto i kako? • kreiramo rješenja • podizati i odgajati djecu	Tajana Stepanić, <i>Pedagoginja</i> Vlatka Vrbić, <i>eduk.rehabilitatorica,</i> Petra Gotal, <i>odgojiteljica</i>

2.	Planiranje odgojno-obrazovnog rada	<ul style="list-style-type: none"> • izrada tromjesečnog, tjednog i dnevnog plana rada 	<p>Tajana Stepanić, <i>pedagoginja</i></p> <p>Ana Marija Cimaš, <i>odgojitelj mentor</i></p> <p>Petra Gotal, <i>odgojitelj mentor</i></p> <p>Zlatica Šandor, <i>odgojitelj mentor</i></p>
3.	Socio-emocionalni problemi darovite djece: prepoznavanje i izrada IOOP-a	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznavanje darovite i potencijalno darovite djece u vrtiću • Socio-emocionalne specifičnosti darovite djece • Zadovoljavanje potreba potencijalno darovite djece • Primjer i izrada IOOP-a za potencijalno darovito dijete 	<p>Nadalia Fiamengo <i>psihologinja</i></p>
4.	Predvještine čitanja i pisanja	<ul style="list-style-type: none"> • preduvjeti za razvoj vještina čitanja i pisanja • rana pismenost • igre i aktivnosti za poticanje predvještina čitanja i pisanja 	<p>Ivana Breko Bilandžić <i>logopedinja</i></p>
5.	Teškoće socijalne komunikacije	<ul style="list-style-type: none"> • rana komunikacija: obilježja i odnos komunikacije i govorno-jezičnog razvoja • definiranje poremećaja socijalne komunikacije • načini poticanja socijalne komunikacije 	<p>Vlatka Vrbić, <i>edukacijska rehabilitatorica</i></p>

Teme stručnih usavršavanja odgojiteljica izvan vrtića:

- Vaznost mentalnog zdravlja odgojitelja za podržavajući razvoj djeteta
- Osjećaji-upoznavanje-prepoznavanje-igra-učenje
- Uloga čitanja i prepričavanja u razvoju vještina potrebni za čitanje
- Glazba i dječje stvaralaštvo u suvremenom dječjem vrtiću
- Kompetencije djeteta novog doba
- Skrivene poruke u komunikaciji s djecom
- Mogućnosti montessori pedagogije u razvoju ključnih kompetencija
- Utjecaj digitalni tehnologija na dječji mozak
- Funkcionalno razmišljanje i znanje kao prioritet 21. Stoljeća

- Poticanje emocionalnog razvoja i pismenosti kod djece
- Učimo srcem-socioemocionalna podrška razvoju djece u vrtićima
- Zora života i njene granice
- Mnogo lica ljutnje
- Kako disciplinirati dijete
- Razvoj samopoštovanja kod djeteta
- Brain gym
- Razvoj dječjih potencijala: prema inovativnom i otvorenom dječjem vrtiću
- Prihvatanje različitosti: sudjelovanje djece s teškoćama u razvoju u životu zajednice
- Metodika engleskog jezika za odgojitelje
- Učenje kretanjem
- Stručno metodička priprema za polaganje stručnog ispita
- Kreiranje roditeljskih sastanaka

Smjernice za rad u narednom razdoblju:

- Podići razinu stručnog djelovanja svakog djelatnika imajući u vidu njegove individualne potrebe, interese i mogućnosti,
- Motivirati i podržati odgojitelje u napredovanju u struci.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnja s roditeljima kao i komunikacija jedna je od osnova na kojoj se gradi uspješan odgojno-obrazovni proces za djecu predškolske dobi.

U ovoj pedagoškoj godini suradnja je realizirana kroz sljedeće oblike i sadržaje:

- roditeljski sastanci: kako pripremiti dijete za školu, upoznavanje roditelja sa sveukupnim aktivnostima i kvalitetom življenja djece u vrtiću, s osobitostima razvoja djece pojedine dobi, te njihovim potrebama i interesima,
- zajedničke akcije roditelja, djece i odgojitelja (roditelj kao sudionik u odgojno-obrazovnom procesu, na svečanosti ,izletu),
- sudjelovanje roditelja u uređenju i obogaćivanju materijalne sredine vrtića, sudjelovanje u provođenju Eko-programa (Eko dan, „Zelena čistka“ i dr.)
- roditeljski kutići: informativni i edukativni sadržaji, aktualnosti iz svakodnevnog odgojno-obrazovnog rada skupine,
- drugi pisani materijali (letci, brošure),
- informiranje putem mrežne stranice vrtića,
- razgovori odgojitelja s roditeljem (napredovanje djeteta, ponašanje u određenim situacijama),
- savjetodavni rad stručnih suradnika s roditeljima (izbor programa za dijete, odnos prema djetetu i rad s djetetom s posebnim potrebama, spremnost djeteta za polazak u školu),
- predškolski CAP: program prevencije zlostavljanja djece (predavanje za roditelje djece školskih obveznika izvan redovitog programa).

Smjernice za rad u narednom razdoblju

- Senzibilizirati i educirati roditelje o osobitostima razvoja djeteta, zdravstvenim temama, roditeljskim i komunikacijskim vještinama
- Stalno informirati roditelje o djetetovom rastu i razvoju, te životu i radu djeteta u vrtiću
- Uključivati roditelje u komunikacijske roditeljske sastanke i radionice, upoznati ih s temama iz različitih područja rada vrtića i s posebnostima razvoja pojedine dobi
- Nastaviti s radom radionica za roditelje „Rastimo zajedno“
- Nastaviti s provođenjem CAP programa

7. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

7.1. Suradnja s osnovnim školama

Realizirana je suradnja s osnovnim školama na području Velike Mlake, Šćitarjeva, Gradića i Donje Lomnice glede realizacije programa rada starijih odgojnih skupina i programa predškole.

Djeca polaznici vrtića iz Velike Mlake posjetili su knjižnicu u osnovnoj školi.

I dalje treba raditi na intenziviranju suradnje vrtića i osnovnih škola, kako bi djeci prelazak iz jedne odgojno-obrazovne ustanove u drugu bio što uspješniji.

7.2. Suradnja s ostalim institucijama

Tijekom protekle pedagoške godine surađivali smo s Ministarstvom znanosti i obrazovanja te Agencijom za odgoj i obrazovanje s ciljem unaprjeđenja odgojno-obrazovnog rada.

Ostvarena je također uspješna suradnja s Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i šport Grada Velike Gorice, Udrugom Lijepa naša, knjižnicom u Velikoj Gorici, Pučkim otvorenim učilištem, Turističkom zajednicom Zagrebačke županije, Centrom za djecu, mlade i obitelj, Mjesnim odborom Velika Mlaka.

Uspješno je ostvarena suradnja s Udruženjem „Djeca prva“ koja u prostoru našeg vrtića provodi program „Igram do škole“ i „Rani odgoj za civilno društvo“ u obliku igraonica za djecu i roditelje iz socijalno depriviranih sredina.

Ostvarena je i suradnja sa: Zavodom za javno zdravstvo, Domom zdravlja u Velikoj Gorici, Ljekarnama Zagrebačke županije, Centrom za socijalnu skrb u Velikoj Gorici, DVD-om Gradići, Donja Lomnica i Velika Mlaka, Poštanskim uredom u Velikoj Mlaci.

Kroz razne oblike rada, otvaranjem vrtića prema lokalnoj zajednici nastojimo postići senzibilizaciju za probleme vrtića kako bismo poboljšali uvjete rada i pokušali riješiti veći obuhvat djece predškolske dobi. Zbog dislociranosti područnih objekata otežana je suradnja s vanjskim ustanovama. To se prije svega odnosi na posjete kazalištu, knjižnicama, kinu, izložbama kao i na korištenje sportsko-rekreativnih sadržaja.

8. VREDNOVANJE I DOKUMENTIRANJE PROGRAMA

Procjena postignuća i kompetencija djece provodila se:

- promatranjem djece radi stvaranja cjelovite slike o njihovim interesima, mogućnostima i kompetencijama,
- razgovorima s roditeljima kao partnerima u procjeni postignuća djece,
- dokumentiranjem odgojno-obrazovnog procesa (audio i video zapisi, uratci djece, razvojne mape, izložbe i slično),
- protokolima i razvojnim listama za djecu s PP.

Provođenje Godišnjeg plana vrednovalo se:

- uvidom u Pedagošku dokumentaciju odgojne skupine,
- anketnim upitnikom za odgojitelje.

U cilju što boljeg sagledavanja realizacije odgojno-obrazovnog procesa napravili smo uvid u pedagošku dokumentaciju odgojnih skupina i anketne upitnike koje su popunile odgojiteljice. Odgojiteljice koje su u svojim skupinama imale dijete s posebnim potrebama prilagođavale su materijalni kontekst s obzirom na specifičnu potrebu. Tijekom godine u 11 odgojnih skupina bila je prisutna treća odgojiteljica što je omogućilo individualni rad s djecom s PP i rad u manjim grupama u skupinama s većim brojem djece.

Uzevši u obzir individualne potrebe djece za popodnevnim odmorom, odgojiteljice su organizirale mirne i tihe aktivnosti za djecu koja nemaju potrebu za spavanjem. Vrijeme dnevnog odmora u starijim skupinama koristilo se za provođenje programa predškole, uz uvažavanje potreba za odmorom pojedine djece.

Vodilo se računa o zadovoljavanju individualnih potreba za konzumacijom obroka na način da se djecu poticalo na konzumaciju novih namirnica, ali uz mogućnost izbora i uvažavanje njihovih želja.

Odgojiteljice su na poticaj djece provodile projekte različitog trajanja. Neki od projekata su: „Say hello to the world“, „Countries of the world“, „Veliki lov na biljke“, „Dječja knjižnica“, „Zoološki vrt“, „Dinosauri“, „Sjeverni pol“, „Baby signs“, „Moj prvi herbarij“, „Turopolje“. Doprinos odgojiteljica u prilagodbi djece odnosio se na individualni pristup djetetu (ugodna atmosfera, osjećaj sigurnosti i povjerenja, poticanje na uključivanje, razvoj pozitivnog stava prema vrtiću), individualne razgovore s roditeljima i mogućnost boravka roditelja u skupini, informiranje roditelja putem roditeljskih kutića.

Kvalitetniji rad s djetetom s PP u skupini odgojiteljice su osigurale prvenstveno educiranjem (proučavanje stručne literature, pohađanje radionica i predavanja) i suradnjom s roditeljima te podrškom stručnog tima.

Odgojiteljice su ostvarivale kontinuiranu suradnju s roditeljima tijekom cijele pedagoške godine. Suradnja se u najvećoj mjeri odnosila na individualne razgovore s roditeljima, zatim na informativni uvodni roditeljski sastanak i druženja (prigodna druženja, završne svečanosti). Komunikacijski roditeljski sastanak održan je u 14 skupina. Vidljivo je da manji broj roditelja prisustvuje komunikacijskim sastancima u odnosu na uvodne sastanke i druženja. Potrebno je osmisлити strategiju privlačenja većeg broja roditelja na sve vrste sastanaka. Generalno je suradnja s roditeljima procijenjena uspješnom.

Redovito stručno usavršavanje odgojiteljica najviše se odnosilo na čitanje stručne literature i sudjelovanje u nekoj od 6 radionica koje su održale stručne suradnice vrtića.

Odgojiteljice su se ove pedagoške godine u većoj mjeri usavršavale i izvan ustanove.

O radu dječjeg vrtića vodila se sva zakonski popisana dokumentacija.

9. FINANCIRANJE PROGRAMA

Dječji vrtić Lojtrica financirao se:

- iz naplata roditeljskih uplata sukladno cijeni programa, prema Odluci Grada Velike Gorice (primarni cjelodnevni program rada, cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika, cjelodnevni sportski program i alternativni Montessori program),
- iz proračuna Grada Velike Gorice,
- program rada s djecom s teškoćama u razvoju, s potencijalnom darovitom djecom te program predškole financirao se u jednom dijelu iz državnog proračuna, prema Pravilniku o načinu raspolaganja sredstvima državnog proračuna i mjerilima sufinanciranja programa predškolskog odgoja,
- sredstvima od najma sportske dvorane pravnim osobama koje provode kraće sportske programe s djecom predškolske dobi.

10. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE

Godišnje izvješće rada ravnateljice u pedagoškoj godini 2018./2019. utvrđen je Godišnjim planom i programom rada. Isti je u potpunosti realiziran. Temeljem činjenice da je dinamika u razvoju organizacije izrazito kompleksna i zahtjevna te da je proces promjene tradicionalnog shvaćanja rada vrtića u procesu sustavnog mjenjanja u suvremenu učeću organizaciju, promišljanje bitnih zasaća ravnateljice bili je derterminirano zahtjevno koje takav proces nalaže. U tom kontekstu nastojanja ravnateljice bila su usmjerena na:

- poticanje timskog pristupa u promišljanju, planiranju i vrednovanju djelovanja s ciljem unapređivanja odgojno obrazovnog procesa i distribuciju odgovornosti u kreiranju vizije razvoja vrtića
- iniciranje promjena u razvijanju kurikuluma vrtića, timsko usklađivanje akcija sa suvremenim spoznajama, uvođenje i praćenje promjena te sustavno osobno vrednovanje i timsko vrednovanje pedagoške prakse
- osiguravanje uvjeta za kontinuirano stručno usavršavanje radnika s ciljem jačanja osobne i stručne kompetencije u ostvarivanju zajedničke vizije

USTROJSTVO I MATERIJALNI UVJETI RADA

Bitne zadaće za unapređivanje ustrojstva i uvjeta rada tijekom godine bile su:

- Osiguranje materijalnih, kadrovskih i organizacijskih uvjeta za realizaciju uvjeta odgojno obrazovnog rada
- Vođenje brige o kreiranju prostornog i materijalnog konteksta
- Ažurnost planiranja i realizacije
- Kontrola održavanja objekata, organizacija izvođenja radova
- Osiguravanje i poboljšavanje materijalnih uvjeta u svim segmentima rada
- Kontinuirano praćenje higijenskih uvjeta u svim objektima
- Osigurati poticajnu i pozitivnu klimu i dobre međuljudske odnose
- Suradnja s gradskim poglavarstvom i Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i šport

Realizacija zadaća iz Godišnjeg plana ravnateljice ostvarena je kroz:

- Organizaciju poslova i zadaća svih djelatnika prema potrebama korisnika
- Organizaciju i realizaciju radnog vremena vrtića
- Suradnju s Povjerenstvom za upis djece
- Organizaciju rada, planiranje i praćenje realizacije godišnjeg fonda sati odgojnih djelatnika
- Sudjelovanje u organizaciji stručnog usavršavanja (aktivni, savjetovanja, seminari)
- Sudjelovanje u organizaciji suradnje s roditeljima i ostalim vanjskim stručnim službama
- Organizaciju rada ljeti
- Rad na provođenju mjere štednje
- Praćenje aktivnosti djece, prilagođavanje organizacije rada djetetu
- Organizaciju zamjena odsutnih u suradnji sa stručnim timom i voditeljima objekata
- Sudjelovanje u organizaciji roditeljskih sastanaka
- Praćenje stručnog usavršavanja svih stručnih djelatnika, suradnika i voditelja službi

- Planiranje i redovito praćenje radova
- Promociju ustanove i sudjelovanje na svim manifestacijama i projektima
- Praćenje organizacije rada zdravstvene zaštite, kao i procesa rada u kuhinji
- Praćenje realizacija zadaća na održavanju higijenskih uvjeta i uređenju prostora, realizacija rada domarske službe

PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE RADA

Rad na planiranju i programiranju realiziran je kroz :

- Izradu Godišnjeg plana i programa rada
- Izradu plana i programa ravnatelja
- Osmišljavanje i planiranje cjelodnevnih i kraćih programa
- Sudjelovanje u programu predškole, organizaciju roditeljskih sastanaka na svim lokacijama
- Organiziranje proslave povodom 6. obljetnice vrtića na svim objektima
- Izradu Godišnjeg izvješća vrtića, razmatranje usklađivanje i dorada na odgojiteljskom vijeću
- Izradu analiza i izvješća za institucije društvene zajednice prema potrebi
- Izradu izvješća o radu ljeti
- Kontrolu realizacije satnice

Dječji vrtić Lojtrica je ustanova u kojoj se kontinuirano radi na planskom i sustavnom unapređivanju odgojno obrazovne prakse s ciljem podizanja kvalitete rada na razini koja u potpunosti odgovara standardima i u skladu je sa suvremenim idejama humanističke pedagogije.

Početkom radne godine izvršen je raspored odgojnih djelatnika.

Pedagoško instruktivni rad odnosi se na:

- Praćenje i pružanje stručne pomoći odgojnim djelatnicima u vođenju pedagoške dokumentacije
- U suradnji sa stručnim suradnicima i zdravstvenom voditeljicom praćenje realizacije i provedbe programskih zadaća u jaslicama i vrtiću
- Upućivanje na stručno usavršavanje, radionice
- Poticanje, predlaganje i pomoć pri napredovanju u struci odgojitelja i stručnih suradnika koji su pokazali kvalitetu u radu
- Aktivno sudjelovanje u svim događanjima i manifestacijama u našem gradu
- Praćenje rada djelatnika na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa

Tijekom godine praćena su oboljenja djece i poduzete određene mjere u suradnji sa zdravstvenom voditeljicom. Praćena je pravilnost prehrane, kontrolirani su jelovnici kao i njihova realizacija.

ODGOJITELJSKA VIJEĆA

Odgojiteljska vijeća realizirana su u suradnji sa stručnim suradnicima unutar kuće, kao i s vanjskim suradnicima. Organizirana su stručna predavanja za roditelje kao i zajednička druženja na svim objektima. U sve objekte doveli smo glumce s biranim, poučnim i veselim predstavama.

Stručno usavršavanje ravnateljice odvijalo se:

- Praćenje zakonskih promjena
- Praćenje stručne literature
- Pripreme odgojiteljskih vijeća i vođenje sjednica
- Nazočnost i aktivno sudjelovanje na aktivima, seminarima, savjetovanjima ravnatelja, državnim skupovima za ravnatelje

Odgojitelji:

- Pripremanje odgojiteljskih vijeća i vođenje sjednica
- Upućivanje odgojitelja na aktive, seminare, savjetovanja
- Organizaciju stručnih predavanja u suradnji s odgojiteljima
- Pružanje pomoći u odabiru stručne literature

U upravno pravnim poslovima tijekom cijele godine:

- Iskazivala potrebu za popunjavanjem radnih mjesta
- Vodila brigu o pravodobnoj izradi i donošenju općih akata Vrtića
- Inicirala i sudjelovala u pripremama sjednica povjerenstava, stručnih i organa upravljanja
- Upućivala djelatnike na edukaciju

U administrativno računovodstvenim poslovima:

- Sudjelovala u izradi Financijskog plana
- Vodila brigu o ažurnom obavljanju administrativnih poslova
- Pratila prihode i rashode
- Inicirala rad organa upravljanja Upravnog vijeća, sudjelovala u izradi općih akata
- Pratila zakonitost odluka Upravnog vijeća i uredno provođenje istih

DRUŠTVENA SREDINA

Suradnja s društvenom sredinom realizirala se kroz:

- Suradnju sa stručnim institucijama na razini Grada i Republike u svrhu unapređivanja organizacije rada i procesa odgoja i obrazovanja, te zdravstvene zaštite
- Organizirano sudjelovanje na raznim manifestacijama Grada
- Suradnja s osnovnim školama, Domom zdravlja, roditeljima, Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i šport, Policijskom postajom, Centrom za socijalnu skrb, Crvenim križem, Vjerskim zajednicama, Sanitarnom inspekcijom, Zavodom za zaštitu zdravlja Grada Zagreba, Pučkim otvorenim učilištem, Dječjom knjižnicom, Udrugom Djeca prva, predstavnicima mjesnih odbora, Turističkom zajednicom, Osiguravajućim kućama itd.

11. GODIŠNJE IZVJEŠĆE STRUČNIH SURADNICA

11.1 Godišnje izvješće stručne suradnice pedagoginje

Godišnje zaduženje sati rada realizirano je prema Godišnjem planu i izvedbenom programu rada. Poslovi i zadaće iz Godišnjeg plana i programa rada pedagoga realizirani su prema područjima:

DIJETE

- Sudjelovanje u planiranju i provedbi upisa u vrtić.
- Vođenje inicijalnih razgovora s roditeljima pri upisu djeteta u vrtić.
- Organizacija rada odgojitelja za vrijeme prilagodbe.
- Sudjelovanje u planiranju roditeljskih sastanaka.
- Praćenje djece za vrijeme prilagodbe.
- Inicijalni razgovori s roditeljima koji upisuju djecu u program predškole.
- Sudjelovanje u organizaciji i provedbi zdravstveno-rekreativnih programa (izleti, klizanje).
- Praćen je neposredni odgojno-obrazovni rad u svim odgojnim skupinama (redovnom, sportskom programu, skupinama s ranim učenjem engleskog jezika, Montessori skupini i skupinama programa predškole) s ciljem prepoznavanja i procjenjivanja.
- djetetovih aktualnih potreba te pravodobnosti i kvalitete njihova zadovoljavanja.
- Praćena je primjerenost organizacije djetetova života u skupini i cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa kako bi se djeci u što većoj mjeri omogućilo individualno zadovoljavanje primarnih potreba (u prehrani, dnevnom odmoru i kretanju).
- Osigurani su uvjeti za igre i aktivnosti u vanjskom prostoru (didaktički materijal, sredstva za igre i aktivnosti).
- Proveden CAP-program u programu predškole izvan redovitog programa u Velikoj Mlaci, Šćitarjevu i Gradićima.
- Vođena je pedagoška dokumentacija o primjerenosti programa skupini djece.

ODGOJITELJI

Rad s odgojiteljima odvijao se tijekom cijele godine, a odnosio se na:

- zajedničko planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada,
- praćenje neposrednog odgojno-obrazovnog rada (samostalnost pri jelu, poslijepodnevni odmor, boravak na zraku),
- uvid u pedagošku dokumentaciju odgojitelja po svim odgojnim skupinama,
- sudjelovanje i podrška odgojiteljima u radu na projektima,
- pomoć odgojiteljima u pripremi i realizaciji aktivnosti za Eko dana vrtića,
- pomoć odgojiteljima u pripremi roditeljskih sastanaka,
- pomoć kod izbora stručne literature,
- rad u okviru Povjerenstva za stažiranje odgojitelja i stručnih suradnika,
- radni dogovori s voditeljima objekata,
- aktivni s mentorima i pripravnicima,
- planiranje potrebnih materijala i sredstava za rad u cilju stvaranja poticajne materijalne sredine za dijete,
- organizacija rada.

Realiziran je rad u stručnim aktivima i radionicama samostalno te u suradnji s odgojiteljicama:

- „Rastimo zajedno- radionice za odgojitelje“ – roditelji 21. stoljeća i četiri stupa odgoja u najboljem interesu djeteta; psihološke potrebe djeteta i tri dijaloga; roditeljski ciljevi i kako dijete uči o svijetu oko sebe; slušanje- važna vještina roditeljstva; granice: zašto i kako; kreiramo rješenja; podizati i odgajati djecu
- „Planiranje odgojno-obrazovnog rada - izrada tromjesečnog, tjednog i dnevnog plana rada

Suradnja s odgojiteljicama ostvarena je povodom obilježavanja Eko dana vrtića i provođenja projekta „Veliki lov na biljke“

Suradnja s odgojiteljicama ostvarena je i pri realizaciji stručno-pedagoške prakse studentica predškolskog odgoja (raspored studentica po odgojnim skupinama, upoznavanje studentica s organizacijom ustanove i sl.).

RODITELJI

- Pri upisu djeteta u vrtić na inicijalnom razgovoru prikupljeni su osnovni podaci o djetetu i obitelji.
- Razgovori roditeljima prilikom upisa u program predškole.
- Sudjelovanje u pripremi i vođenju roditeljskog sastanka za polaznike programa predškole.
- Davanje sugestija i prijedloga za uređenje kutića za roditelje.
- Zajedno s odgojiteljicama Tamarom Oblič i Anom Marijom Cimaš za roditelje djece koja su pohađala program predškole izvan redovitog programa održano je CAP-predavanje.
- Poticano je i osmišljavano roditeljsko sudjelovanje u igri i druženju s djecom. Unaprjeđivan je odgojno-obrazovni rad uključivanjem roditelja u realizaciju nekih konkretnih zadataka u radu s djecom, a s ciljem jačanja roditeljskih kompetencija.

DRUŠTVO

- Realizirana je suradnja s Agencijom za odgoj i obrazovanje: stručno usavršavanje, stažiranje pripravnika.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja: Godišnji plan i program rada ustanove; obrasci.
- Upravni odjel za predškolski odgoj, školstvo i sport u Velikoj Gorici: Godišnji plan i program rada; Dječji tjedan.
- Realizirana je suradnja s osnovnim školama na području Velike Mlake, Gradića, Donje Lomnice i Šćitarjeva glede realizacije programa rada starijih odgojnih skupina i programa predškole.
- Suradnja sa Zavodom za ekologiju i uzgajanje šuma sa Šumarskog fakulteta.
- Ostvarena je suradnja s pedagozima drugih vrtića u cilju razmjene iskustva.
- Ostvarena je suradnja s ustanovama za organizirani odmor i rekreaciju djece.
- Pučko Otvoreno učilište: organizacija predstava.
- Turistička zajednica: Mali fašnik.
- Udruga lijepa naša.

STRUČNI TIM

Suradnja s ravnateljicom i članovima stručnog tima bila je kvalitetna i kontinuirana, a odvijala se u cilju rješavanja zadataka iz Godišnjeg plana i programa. U suradnji s članovima stručnog tima definirane su bitne zadatke rada, te je valoriziran i vrednovan odgojno-obrazovni rad. Zajedno s drugim stručnim djelatnicima pedagog je sudjelovao u uređenju prostora, formiranju odgojnih skupina, rasporedu djelatnika po skupinama i drugo. Suradnja je ostvarena i pri izradi Ljetne organizacije rada, nabavi sredstava za rad, stručne i dječje literature. Razmjena iskustva i znanja, stručna pomoć i podrška među članovima stručnog tima važna je u ovom području.

OSOBNOSTRUČNO USAVRŠAVANJE

Tijekom godine provedeno je stručno usavršavanje i unaprjeđivana je osobna pedagoška dokumentacija. U suradnji s drugim stručnjacima ostvareno je sudjelovanje u pripremi aktiva, radionica, odgojiteljskih vijeća. Kontinuirano su praćena i nova izdanja stručnih priručnika i dječje literature.

Stručna usavršavanja su obuhvaćala sljedeće teme:

1. Podrška tugujućem djetetu predškolske dobi
2. Imam autizam- osnaživanje i podrška
3. Razvoj dječjih potencijala: prema inovativnom i otvorenom dječjem vrtiću
4. Zora života i njene granice
5. osjećaji- upoznavanje-prepoznavanje-igra-učenje
6. Brain gym

Ostvareno sudjelovanje na sastancima Sekcije predškolskih pedagoga.

Zadaci iz Godišnjeg plana i programa realizirane su uz manja odstupanja.

11.2. Godišnje izvješće stručne suradnice edukacijske rehabilitatorice

Zaduženje sati rada realizirano je prema Godišnjem planu i programu, a realizacija zadaća može se prikazati prema sljedećim područjima rada:

DIJETE

Osnovna zadaća bila je stvarati uvjete za razvoj inkluzivnog vrtića, a u odnosu na dijete to je otkrivanje, evidentiranje, dijagnostika, praćenje i rehabilitacija djece s teškoćama u razvoju.

Na početku pedagoške godine obavljen je probir djece s teškoćama u razvoju po svim odgojnim skupinama primarnog 10-satnog programa, kao i programa predškole koji nije u sklopu redovitog programa. Evidentirano je ukupno u oba programa 51 dijete s različitim poteškoćama u razvoju ili s nekim čimbenicima rizika što je zahtijevalo daljnje praćenje ili obradu. U iskazani broj ne pripadaju djeca s isključivo govornim poteškoćama, već se radi o poteškoćama koje zahtijevaju podršku edukacijskog rehabilitatora.

Za svu evidentiranu djecu bilo je potrebno provesti detaljne postupke razvojne procjene ili dijagnostike, kako bi se utvrdio stupanj i vrsta teškoće. Dio djece već je otprije posjedovao medicinsku dokumentaciju, dok je kod nekih bilo potrebno napraviti razvojnu procjenu u dječjem vrtiću. Kada je bilo potrebno, kod složenijih teškoća, djeca su upućivana na pretrage u specijalizirane ustanove. Iste su obavile dijagnostiku i stručnu preporuku za daljnji tretman. Za određen broj djece pokrenut je postupak vještačenja. U ovoj pedagoškoj godini bilo je 10 djece s rješenjem tijela vještačenja (Nalaz i mišljenje Jedinственog tijela vještačenja ili HZZO).

Obzirom na vrstu teškoća evidentirano je (prema primarnoj teškoći):

- Oštećenja vida: 6
- Oštećenja sluha: 2
- Čimbenici neurorizika i dystoni sindrom do 3. godine: 7
- Motorička oštećenja: 7
- Intelektualne poteškoće: 3
- Poremećaji pažnje i ponašanja: 8
- Poremećaji iz spektra autizma: 4
- Zdravstvene teškoće: 2
- Teškoće uzrokovane kulturnom deprivacijom: 1
- Višestruke teškoće i kronične bolesti: 11

Izraženo u postotku, ima 10 % djece s TUR u primarnom programu i programu predškole zajedno. Treba istaknuti da su u navedeni postotak ubrojena djeca s utvrđenim poteškoćama, ali i djeca s čimbenicima rizika koja su zahtijevala praćenje od strane stručnog tima i preventivno djelovanje.

Sljedeći važan zadatak bio je uključiti djecu s teškoćama u program rane intervencije s ciljem ublažavanja primarnih teškoća i što bolje inkluzije u vršnjačku skupinu. Od ukupnog broja evidentirane djece kontinuiranim edukacijsko-rehabilitacijskim radom u dječjem vrtiću obuhvaćeno je 20 djece. S tom djecom provodio se individualni tretman ili rad u manjoj skupini djece na svim objektima vrtića.

Dio djece (njih 14) polazili su terapijske programe izvan dječjeg vrtića (fizioterapija, logoterapija, terapija senzorne integracije, radna terapija ili drugo). Uglavnom su bili uključeni u Polikliniku SUVAG, Centar za autizam, Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica, Specijalnu bolnicu za djecu s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama „Goljak“, Opću bolnicu „Sestara milosrdnica“ te kod privatnih stručnjaka.

Za svako dijete s teškoćom u razvoju vodila se dokumentacija u vidu dosjea djeteta, koji je sadržavao:

- medicinsku dokumentaciju,
- zapažanja o ponašanju i rezultate razvojne procjene,
- individualizirani odgojno-obrazovni program,
- zabilješke o edukacijsko-rehabilitacijskom radu s djetetom,
- evidencije o individualnim razgovorima s roditeljima,
- evidencije o radnim dogovorima s odgojiteljima.

Edukacijsko-rehabilitacijski rad s djecom s teškoćama prikazan je u tabeli.

ODGOJITELJI

Na početku pedagoške godine obavljene su konzultacije s onim odgojiteljicama koje će imati novoupisano dijete s većim teškoćama u skupini, s ciljem pružanja informacija o poteškoći i posebnim potrebama djeteta, te u skladu s tim potrebnim intervencijama u organizacijskom, materijalnom ili djelatnom kontekstu.

Sa svim odgojiteljicama koje su ove godine imale djecu s teškoćama u razvoju u svojoj skupini realizirana je kontinuirana suradnja tijekom godine, s ciljem organizacije što bolje podrške za dijete, kao i osnaživanja odgojiteljica za rad s djecom s teškoćama.

U cilju edukacije odgojiteljica, stručna suradnica edukacijska rehabilitatorica održala je tijekom godine tri radionice, samostalno i u suradnji drugim stručnim suradnicama, na teme: Rastimo zajedno (program 7 radionica u nizu za odgojitelje najmlađe djece), Komunikacijski poremećaji i Učenje kretanjem (radionica za odgojitelje svih dječjih vrtića u sklopu Dječjeg tjedna u Velikoj Gorici). Također je u suradnji s drugim stručnim suradnicama realizirano više radnih dogovora (25) s odgojiteljicama, na teme organizacije rada u skupinama, podrške za djecu s PP i TUR (izrada materijala, prilagodba prostora i pristupa, planiranje aktivnosti), komunikacije s roditeljima, pripremanje prezentacija vlastite prakse ili razvoja drugih strategija za što kvalitetniji neposredan rad s djecom. Kontinuirano je sudjelovala i na sastancima s voditeljima objekata.

RODITELJI

Roditelji djece s poteškoćama bili su uključeni u individualna savjetovanja. Sadržaji individualnih razgovora s roditeljima bili su:

- upoznavanje roditelja s uočenim teškoćama u razvoju i pružanje podrške u razumijevanju istih,
- upućivanje roditelja na specijalističke pretrage ukoliko je bilo potrebno (neuropedijatar, psiholog, psihijatar, fizijatar ili drugi stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila iz specijaliziranih ustanova),
- zajedničko planiranje rada s djetetom (uključivanje roditelja u osmišljavanje podrške u vrtiću i zajedničko postavljanje habilitacijskih ciljeva),
- pružanje informacija o mogućnostima terapije i podrške izvan vrtića (upućivanje na fizikalnu terapiju, radnu terapiju, logoterapiju, terapiju senzorne integracije, psihoterapiju ili druge programe savjetovanja, kao i grupe potpore za roditelje),
- kontinuirano informiranje roditelja o razvoju djeteta, boravku u vrtiću i davanje uputa, kao i pisanih materijala za rad s djetetom kod kuće,
- upućivanje roditelja na sadržaje iz stručne literature.

U mnogim slučajevima razgovori s roditeljima obavljali su se u suradnji s psihologinjom i logopedinjom vrtića. Osim individualnih razgovora, vršilo se informiranje svih roditelja o radu edukacijskog rehabilitatora u dječjem vrtiću putem letaka („Moj vrtić“, „Edukacijski rehabilitator u vrtiću“) i stručnih članaka objavljenih na mrežnoj stranici vrtića. Na taj način roditelji su se upoznali s djelokrugom rada rehabilitatora, te su dobili informacije o tome kada i gdje potražiti pomoć za svoje dijete.

Edukacijska rehabilitatorica je u suradnji sa stručnim suradnicima drugih dječjih vrtića, u sklopu Dana dječjih vrtića Grada Velike Gorice, bila voditeljica tribine za roditelje pod nazivom Granice u odgoju – zašto i kako.

DRUŠTVENA SREDINA

S ciljem što boljeg zadovoljavanja prava i potreba djece s teškoćama u razvoju ostvarivala se suradnja s nekim institucijama:

- Upravni odjel za predškolski odjel, školstvo i šport: radni dogovori vezani uz upise djece i inkluziju djece s TUR, suradnja u provođenju raznih projekata i kulturno-rekreativnih programa za djecu, suradnja u organizaciji Dječjeg tjedna i Dana dječjih vrtića te angažman pri izradi strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom (kao voditelj jedne radne skupine).
- Dječji vrtić „Ciciban“, „Velika Gorica i „Žirek“: radni dogovori, posebno sa stručnjacima edukacijsko-rehabilitacijskog profila radi inkluzije djece s teškoćama.
- Centar za socijalnu skrb Velika Gorica: ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi roditelja djece s TUR, zaštita djece u slučajevima sumnje na zanemarivanje.
- Centar za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta: edukacije; upućivanje roditelja na dijagnostiku i savjetovanje.
- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu: suradnja u provođenju istraživanja.
- Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora: suradnja u provođenju edukacija za edukacijske rehabilitatore (održala je 2 edukacije na temu Re-rehabilitacija u edukacijskoj rehabilitaciji).
- Agencija za odgoj i obrazovanje: stručno usavršavanje i podrška u radu.

- Savez edukacijskih rehabilitatora Hrvatske i Sekcija predškolskih rehabilitatora: kontakti s drugim stručnim suradnicima edukacijsko-rehabilitacijskog profila s ciljem unaprjeđivanja prakse i razmjene iskustava.
- Tvrtka Fleksbit: suradnja u razvoju i primjeni aplikacije za upis djece.
- Udruge koje se bave odgojem i obrazovanjem – Udruga «Sunčica», Udruga „Idem“, Udruga „Djeca prva“, Udruga HURID: informiranje o programima udruga, upućivanje roditelja, uključivanje u edukacije koje organiziraju ove udruge.

STRUČNI TIM

Suradnja s ravnateljicom i članovima stručnog tima bila je kontinuirana i kvalitetna.

U suradnji s ravnateljicom i drugim članovima stručnog tima stručna suradnica edukacijska rehabilitatorica je sudjelovala u organizacijskom ustroju, te je zajedno s drugim članovima tima sudjelovala u kreiranju eko-programa, organizaciji rekreacijskih programa i izleta, ažuriranju mrežne stranice vrtića, rasporedu djece i djelatnika po skupinama, realizaciji stručnog usavršavanja i drugih projekata. Vodila je brigu o nabavi didaktike za djecu s teškoćama i sudjelovala prilikom odabira potrebne stručne literature s područja rehabilitacijskih znanosti.

Tijekom godine, a osobito u svibnju radila je u Povjerenstvu za upise djece.

Praćenje i procjena razvoja djece s TUR kao i osmišljavanje plana podrške obavljala se timski.

OSOBNOSTRUKNO USAVRŠAVANJE

Tijekom godine ostvareno je prisustvo različitim predavanjima i seminarima, u okviru dječjeg vrtića, ali i izvan njega, s ciljem stjecanja novih znanja s područja odgoja, obrazovanja i rehabilitacije djece s poteškoćama u razvoju.

Predavanja su obuhvaćala sljedeće teme:

- Strategije podrške u radu s djecom s poremećajem spektra autizma u redovnom dječjem vrtiću
- Suradnjom do mreže rane intervencije u djetinjstvu
- Podrška djeci s višestrukim teškoćama
- Prikaz projekata odgojiteljica
- Vršnjačka potpora kao oblik intervencije kod djece s TUR
- Kompetencije edukacijskih rehabilitatora u partnerskim odnosima s obitelji djeteta s TUR
- Razvoj dječjih potencijala prema inovativnom i otvorenom DV
- Razvojni profili djece predškolske dobi
- Funkcionalna procjena nepoželjnih ponašanja

Redovito je praćena stručna literatura i periodika iz područja predškolskog odgoja i rehabilitacijskih znanosti.

Tijekom godine edukacijska rehabilitatorica promovirala je inkluzivnu praksu na državnoj i županijskoj razini:

- sudjelovala je s izlaganjem u sklopu stručnog usavršavanja HKER-a na temu Kompleksne potrebe edukacijskih rehabilitatora (Šibenik, 13. ožujak 2019. i Velika Mlaka, 27. svibanj 2019.)

Zadaće iz Godišnjeg plana i programa uspješno su realizirane.

Poteškoću u radu i dalje predstavlja dislociranost područnih objekata, zbog čega nije moguće provoditi sveobuhvatnu i kontinuiranu habilitaciju djece s poteškoćama. Upravo zbog dislociranosti i potrebe rada na 6 lokacija uz maksimalan angažman nije moguće svaki tjedan biti u svakom objektu, što je za rehabilitaciju i podršku odgojiteljima nedostatno. Osim dislociranosti poteškoću u radu predstavlja i prevelik broj djece u nekim skupinama, što umanjuje uspješnost inkluzije. Djelomično se taj problem riješio uvođenjem „trećeg“ odgojitelja u nekim skupinama, što se pokazuje kao dobra praksa, no svakako bi manji broj djece u skupini značio još kvalitetniju podršku inkluziji djeteta s TUR.

Svojim djelovanjem u vrtiću ali i u lokalnoj zajednici stručna suradnica edukacijska rehabilitatorica će i dalje promovirati i podržavati prihvaćanje različitosti i inkluzivnu filozofiju.

**DJECA S ČIMBENICIMA RIZIKA I TEŠKOĆAMA U RAZVOJU
KOJA ZAHTIJEVAJU PODRŠKU REHABILITATORA
za pedagošku godinu 2018./2019.**

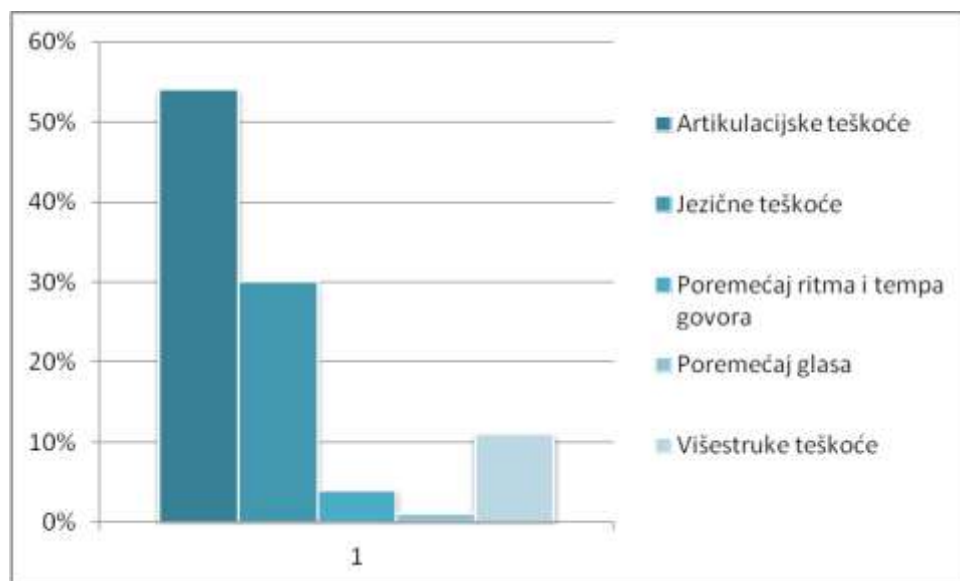
VRSTA TEŠKOĆE	JASLICE	VRTIĆ	PREDŠKOLA	UKUPAN BROJ	NALAZ I MIŠLJENJE	DRUGA MED. DOKUMENT.	TRETMAN U VRTIĆU	VANJSKI TRETMAN
OŠTEĆENJA VIDA	2	4	0	6	0	5	0	1
OŠTEĆENJA SLUHA	1	1	0	2	0	2	0	1
ČIMBENICI NEURORIZIKA I DYSTONI SY DO 3. GOD.	7	0	0	7	2	4	2	3
MOTORIČKA OŠTEĆENJA	1	5	1	7	3	2	2	3
INTELEKTUALNE POTEŠKOĆE	0	3	0	3	0	1	2	0
TEŠKOĆE PAŽNJE I PONAŠANJA	0	7	1	8	0	1	2	0
POREMEĆAJI IZ SPEKTRA AUTIZMA	1	3	0	4	2	2	4	3
ZDRAVSTVENE TEŠKOĆE	1	1	0	2	1	1	1	0
TEŠKOĆE ZBOG SOCIO-KULTURNE DEPRIVACIJE	0	1	0	1	0	1	0	0
VIŠESTRUKI TEŠKOĆE	1	9	1	11	2	4	7	3
UKUPNO	14	34	3	51	10	23	20	14

11.3. Godišnje izvješće stručne suradnice logopedinje

Ostvarene se sljedeće zadaće:

Dijete

Početak pedagoške godine trijažnim ispitivanjem obrađena su sva djeca srednjih i starijih vrtićkih skupina, kao i ostala djeca kod koje je postojala sumnja na odstupanje od urednog jezično - govornog razvoja. Nakon trijaže obavljena je individualna logopedska procjena koja je osim jezično – govornog statusa, kod školskih obveznika obuhvaćala i procjenu predvještina čitanja i pisanja. Od ukupno 453 djece upisane u redoviti program u ovoj pedagoškoj godini evidentirano je 81 dijete koje ima odstupanje u govorno jezičnoj komunikaciji bilo kao izolirani poremećaj ili kao dio teškoća u razvoju.

Graf 1. Najčešći poremećaji govorno-jezične/glasovne komunikacije

Iz grafa je vidljivo kako su najčešći poremećaji bili u području artikulacije, dok je najmanje poremećaja bilo u području poremećaja glasa.

Opservacija ostale djece provodila se redovito. Ukoliko je primijećeno odstupanje u određenom dijelu jezično-govorne komunikacije, dijete se individualno procijenilo ili je evidentirano kao rizično za pojavu određenog odstupanja te se još s više pažnje pratilo.

U individualnoj logopedskoj procjeni, ovisno o potrebi, od standardiziranih testova korišteni su: Test artikulacije Vuletić, Peabody slikovni test rječnika PPVT-III-HR, Test razumijevanja gramatike TROG-2:HR i Reynell razvojne ljestvice govora. Osim navedenih korišteni su i ostali dostupni tiskani, slikovni i didaktički materijali organizirani kako bi poslužili u svrhu ispitivanja jezično – govornog statusa i uz njega vezanih vještina.

Logopedski tretman uključuje rad na različitim razinama. Osim direktnog rada s djecom u logopedskom kabinetu, logopedinja je dio tretmana provodila s djecom u njihovim skupinama posebno djecu s teškoćama u razvoju. Osim praćenje govorno – jezičnog razvoja i poticanja istog u skupini za djecu s TUR, logopedinja je u suradnji s psihologinjom i edukacijskom – rehabilitatoricom sudjelovala u izradi IOOP-a te individualnim razgovorima s roditeljima spomenute djece.

Nažalost, nije bilo mogućnosti obuhvatiti logopedskim tretmanom svu djecu koja su pokazala potrebu za njime. Osim velikog broja djece koja imaju potrebu uključivanja u individualnu logopedsku terapiju problem u radu predstavlja i dislociranost objekata. I ovu godinu prednost su imala djeca predškolskoga uzrasta koja nisu uključena u nikakvu logopedsku terapiju izvan vrtića te djeca sa značajnijim razvojnim odstupanjima. Određeni stupanj jezično-govornog odstupanja pokazuje 81 dijete (uključujući i djecu koja nisu bili školski obveznici), a od toga ih je 25 bilo uključeno u tretman. Za ostalu djecu su odgojitelji i roditelji opskrbljeni literaturom, pisanim i usmenim savjetima za poticanje ukoliko je to vrsta teškoće dopuštala.

Za svako evidentirano dijete s jezično – govornim teškoćama u logopedskoj dokumentaciji vođen je dosje djeteta s jezično – govornim teškoćama eventualno uz priložene nalaze logopeda i ostalih stručnjaka iz vanjskih ustanova.

Odgojitelji

Nakon obavljene trijaže i individualne logopedske procjene odgojiteljima su prenošene informacije te su savjetovani o aktivnostima za poticanje govorno – jezičnog razvoja u skupini. U prosincu 2018. održana je radionica za odgojitelje na temu „Predvještine čitanja i pisanja“ na kojoj je sudjelovalo 7 odgojitelja. Svrha je bila prepoznati i osvjestiti koji su preduvjeti za razvoj vještina čitanja i pisanja, razmjena iskustava i ideja za aktivnosti poticanja istih.

Roditelji

Suradnja s roditeljima se odvijala na različitim razinama, s različitim ciljevima i bila je različitog trajanja. Tijekom cijele pedagoške godine održavane su individualne konzultacije (informativne i savjetodavne) s roditeljima djece koja su bila obuhvaćena logopedskom procjenom i onima zabrinutim za jezično-govorni razvoj djeteta. Roditelji koji su bili motivirani i zainteresirani da i sami rade s djetetom kod kuće dobili su detaljne upute o metodama i postupcima prema djetetu s ciljem podržavanja logoterapije i ublažavanja postojećih teškoća.

Individualni razgovori s nekim roditeljima organizirani su u suradnji s nekim od ostalih članova stručnog tima vrtića. Na taj su način roditelji mogli dobiti kvalitetniju sliku o teškoćama, sumnji na teškoće kod svojega djeteta ili o tijeku terapije u vrtiću. Neki roditelji su savjetovani na procjenu izvan ustanove, ukoliko je za time bilo potrebe.

U suradnji s pedagoginjom održan je sastanak za roditelje djece školskih obveznika na kojem su roditelji informirani o potrebnim koracima koje trebaju poduzeti kako bi se upisali u školu te o potrebnim vještinama koje dijete treba razviti prije samog polaska u školu te na koji ih način poticati.

Suradnja s roditeljima se također odvijala kroz komunikaciju putem tiskanih materijala s ciljem upoznavanja roditelja s urednim obrascima jezično – govornog razvoja, vještinama potrebnim za usvajanja čitanja i pisanja kao i načinima poticanja istih. Za roditelje djece s artikulacijskim teškoćama pripremljene su vježbe za rad kod kuće koje su se provodile prema uputama logopeda.

Društvena sredina

Logopedinja je ostvarila suradnju sa sjedećim institucijama i ustanovama:

- Poliklinika SUVAG, Klinika za dječje bolesti, Centar za rehabilitaciju ERF-a: Kabinet za ranu komunikaciju i Kabinet za logopediju - upućivanje na dijagnostiku i/ili

rehabilitaciju

- Dječji vrtići, „Velika Gorica“, „Ciciban“ i „Žirek“: radni dogovori, posebno vezano za E-upise
- Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i šport grada Velike Gorice (sastanci vezani uz upis djece u vrtić, rad na aplikaciji e-upisi)
- Agencija za odgoj i obrazovanje: stručno usavršavanje i podrška u radu.
- Sekcija predškolskih logopeda: kontakti s drugim sustručnjacima s ciljem unaprjeđivanja prakse i razmjene iskustava.

Ravnateljica i stručni tim

Suradnja logopedinje s ravnateljicom i stručnim timom vrtića kontinuirano i kvalitetno se odvijala cijelu pedagošku godinu i to prvenstveno kroz prenošenje i razmjenu bitnih informacija vezanih uz djecu, odgojitelje, roditelje i ostale zaposlenike vrtića na sastancima stručnog tima te dogovaranje i organiziranje individualnih razgovora s roditeljima. Također logopedinja je aktivno sudjelovala u Povjerenstvu za upise djece. Osim navedenog predlagala je nabavku stručne literature iz područja komunikacije i govorno – jezičnog razvoja te zajedno s ostalim članovima stručnog tima odabirala didaktiku za djecu s teškoćama u razvoju.

U suradnji sa psihologinjom i edukacijskom rehabilitatoricom logopedinja je sudjelovala u pisanju stručnih mišljenja o psihofizičkom stanju djeteta za potrebe dijagnostike u specijalističkoj ustanovi i/ili upisa u osnovnu školu.

Stručno usavršavanje

Logopedinja je tijekom cijele pedagoške godine sudjelovala na predavanjima, seminarima i edukacijama i to:

- „Razvojna procjena djece u dobi 0 do 6 godina“ - edukacija u trajanju od 40 sati u organizaciji Centra za rehabilitaciju ERF-a
- Vršnjačka potpora kod djece s teškoćama u razvoju (Sekcija predškolskih logopeda)
- Suradnjom do mreže rane intervencije (tribina HURID)
- Podrška djeci i učenicima s višestrukim teškoćama – seminar (AZZO)
- Poremećaj iz spektra autizma u ranoj dobi (predavanje, HURID)
- Vizualna podrška u radu logopeda – radionica (Sekcija predškolskih logopeda)
- „Poremećaj iz spektra autizma – izgubljen u spektru nepoznanica“ – stručni simpozij povodom Europskog dana logopedije (HLD)
- „ Od početka zajedno“-Strategije podrške u radu s djecom/učenicima iz poremećaja spektra autizma (AZZO)
- Dani dječjih vrtića u Velikoj Gorici: Razvoj dječjih potencijala prema inovativnom i otvorenom dječjem vrtiću, prof.dr.sc. Lidija Vujičić; Zora života i njene granice, dr. Hrvoje Handl, spec. psihijatar
- PETI HRVATSKI SIMPOZIJ O RANOJ INTERVENCIJI U DJETINJSTVU: Rano otkrivanje, dijagnostika i podrška kod poremećaja iz spektra autizma (HURID)

Osim navedenog aktivno je pratila stručna dostignuća i dostupnu literaturu iz područja logopedije i srodnih znanosti te je sudjelovala u radu HLD-sekcije predškolskih logopeda.

11.4. Godišnje izvješće stručne suradnice psihologinje (do 15.03.2019.)

Godišnje zaduženje sati rada realizirano je prema Godišnjem planu i programu rada. Realizaciju zadaća moguće je prikazati uzevši u obzir sljedeća područja rada:

DIJETE

Ove pedagoške godine prosječan broj upisane djece u redovitom programu bio je 453, dok je u programu predškole izvan redovitog programa bilo upisano 39 djece. Praćenje razvoja djeteta započinje prilikom inicijalnog razgovora za novoprimiteljnu djecu. Zajedno s kolegicama iz stručnog tima psihologinja je sudjelovala na gotovo svim inicijalnim razgovorima. Prilikom inicijalnog razgovora na kojima sudjeluju roditelji s djetetom uviđaju se osobitosti u djetetovom ponašanju i u odnosu roditelj-dijete te procjenjuju aktualne i potencijalne potrebe djeteta.

Praćenje psihomotornog razvoja djeteta odvijalo se kontinuirano tijekom pedagoške godine u neposrednom radu s djetetom te u suradnji s odgojiteljima i roditeljima. Neposredan rad s djecom obuhvaćao je prvenstveno opservaciju ponašanja djeteta u skupini te povremeni individualni rad i rad u manjim grupama djece. Ovisno o potrebi, primjenjivani su psihodijagnostički testovi (RTČ, CPM, TSS, PPVT-III-HR) i razne liste praćenja kako bi se utvrdio razvojni status djeteta i poduzeli daljnji koraci (upućivanje na daljnju dijagnostiku, osmišljavanje specifičnih odgojno-obrazovnih postupaka ili individualiziranog odgojno-obrazovnog programa, plan poticanja pozitivnih ponašanja, preporuke odgode polaska u školu ili prijevremenog upisa i sl.).

Sustavno praćenje razvoja djece s TUR odvijalo se neposrednim radom s djetetom u skupini (individualni rad i rad u manjim skupinama) te u suradnji s odgojiteljicama i roditeljima (radni dogovori edukacijske rehabilitatorice, logopedinje i psihologinje s odgojiteljima, osmišljavanje IOOP-a, individualni razgovori s roditeljima i preporuke za dijagnostiku i rehabilitaciju izvan ustanove).

Modelom višestruke procjene odnosno neposrednim radom s djecom u skupini, primjenom ček-lista za odgojitelje te konačno testiranjem Progresivnim matricama u boji (CPM) i povremeno Peabody slikovnim testom rječnika (PPVT-III-HR) kod 15 djece vrtićke dobi utvrđena je potencijalna darovitost. U igraonicu za potencijalno darovitu djecu uključeno je 12 djece. Igraonicu su vodile dvije educirane odgojiteljice, a psihologinja je prisustvovala povremeno s ciljem praćenja realizacije osmišljenih aktivnosti i opservacije ponašanja djece. S potencijalno darovitom djecom psihologinja je povremeno radila individualno ili u paru vodeći se ciljevima definiranim u sklopu individualiziranog odgojno-obrazovnog plana (IOOP).

Posebna pažnja pridavala se praćenju djece školskih obveznika kojih je ove godine bilo 158, uključujući i program predškole izvan redovitog programa. Kod jednog djeteta pokazalo se potrebnim provjeriti spremnost za školu psihodijagnostičkim testom (TSS) s ciljem prijevremenog upisa u školu.

Tijekom pedagoške godine redovito je vođena psihološka dokumentacija i individualni dosjei djece. Pisana su i psihologijska mišljenja o psihofizičkom stanju djeteta za potrebe dijagnostike u specijalističkim ustanovama i bolnicama te mišljenja o spremnosti djeteta za školu.

Djeca s posebnim potrebama u praćenju psihologa tijekom pedagoške godine 2018./2019. (uključujući i djecu u programu predškole izvan redovitog programa):

POSEBNA POTREBA	JASLICE	VRTIĆ
Prolazne posebne potrebe	7	15
Potencijalna darovitost	0	15
Intelektualne teškoće i teškoće s pažnjom	1	7
Poremećaji autističnog spektra	1	3
Poremećaji u ponašanju	0	10
Teškoće zbog kulturne deprivacije	0	3
Višestruke teškoće	1	10
UKUPNO	10	63

ODGOJITELJI

Rad s odgojiteljima odvijao se kontinuirano tijekom godine. Odgojiteljima u čijim su odgojno-obrazovnim skupinama boravila djeca s posebnim potrebama (djeca s TUR i potencijalno darovita djeca) kontinuirano im je pružana pomoć i podrška u prepoznavanju razvojnih i posebnih potreba u skupini, a u skladu s tim pružana im je podrška u planiranju razvojnih zadaća i provođenju IOOP-a. Tijekom pedagoške godine psihologinja je održala nekoliko konzultacija s odgojiteljima s ciljem definiranja Plana podrške za dijete i pružanja smjernica za rad s djetetom.

U skladu s iskazanim potrebama, psihologinja je održala radionicu „Osobine i problemi darovite djece“. Na radionici je aktivno sudjelovalo 15 odgojiteljica.

Pojačana suradnja ostvarena je s odgojiteljicama-voditeljicama kraćeg programa za potencijalno darovitu djecu.

Odgojiteljicama je pružana pomoć u ostvarivanju pojedinih oblika suradnje s roditeljima (individualni razgovori, roditeljski kutići, komunikacijski roditeljski sastanci). Kontinuirano se radilo na poboljšanju komunikacije odgojitelj-dijete i odgojitelj-roditelj preporukom stručne literature, davanjem smjernica za praktičnu primjenu te upoznavanjem s metodama praćenja napretka djece u skupini. Kako bi se to ostvarilo, ove godine održan je veliki broj radnih dogovora.

RODITELJI

Suradnja s roditeljima bila je kontinuirana i zauzimala je važno mjesto u domeni rada psihologinje. Obuhvaćala je sljedeće oblike suradnje: individualne razgovore, savjetovanja, tematske i informativne te tematske roditeljske sastanke.

U sklopu inicijalnog razgovora dobiveni su podaci o djetetu i obitelji, a roditelji su informirani o mogućem tijeku djetetove prilagodbe na vrtić te savjetovani kako svojim postupcima mogu olakšati prilagodbu.

Ove godine održano je 17 individualnih razgovora s roditeljima, od toga 1 razgovor u suradnji s edukacijskom rehabilitatoricom, 1 u suradnji s logopedinjom, a 2 razgovora u suradnji s matičnim odgojiteljicama. Najčešće teme razgovora odnosno savjetovanja bile su:

- Razvojne i emocionalne krize djeteta (griženje, čupanje kose, povučenost i sl.)
- Socio-emocionalni razvoj djeteta
- ADHD i funkcioniranje djeteta u skupini
- Autoagresivno i agresivno ponašanje djeteta i plan poticanja pozitivnih ponašanja
- Dvostruke posebne potrebe: potencijalna darovitost i teškoće u socijalnoj komunikaciji te problemi u ponašanju
- Darovitost djeteta predškolske dobi
- Razvojni status djeteta u godini pred polazak u školu
- Rezultati procjene spremnosti za školu i savjeti za dodatno poticanje pojedinih područja
- Prijevremeni upis djeteta u prvi razred
- Jačanje roditeljskih kompetencija

U prosincu 2018. u suradnji s odgojiteljicom-voditeljicom kraćeg programa za potencijalno darovitu djecu održan je informativan roditeljski sastanak o početku održavanja Igraonice za potencijalno darovitu djecu. Sastanku je prisustvovalo ukupno 15 roditelja.

U veljači 2019. godine na roditeljskom sastanku 1. jasličke skupine (centralni objekt) održano je predavanje na temu „Razvojne osobine djece jasličke dobi“. Sastanku je prisustvovalo 15 roditelja.

DRUŠTVENA SREDINA

Tijekom godine ostvarivana je suradnja s brojnim ustanovama i udrugama, s ciljem unapređivanja rada i kvalitetnijeg zadovoljavanja dječjih potreba. Surađivalo se s:

- Agencijom za odgoj i obrazovanje (stručno usavršavanje i podrška u radu)
- Sekcijom za predškolsku psihologiju Hrvatskog psihološkog društva (sastanci sekcije, kontakti s kolegama predškolskim psiholozima s ciljem unapređivanja prakse i razmjene iskustava te upoznavanja s aktualnostima i stručno usavršavanje),
- Dječjim vrtićima s područja grada Velike Gorice i Zagrebačke županije (s ciljem razmjene iskustava, poboljšanja uvjeta inkluzije djece s teškoćama u razvoju, realizacije programa skrbi o potencijalno darovitoj djeci i dr.),
- Osnovnim školama s područja grada Velike Gorice i grada Zagreba (slanje mišljenja o spremnosti djece za školu, razmatranje odluka o polasku u prvi razred i prijevremenih upisa za pojedino dijete)
- Centrom Proventus (osobno stručno usavršavanje; upućivanje djece na procjenu, individualni tretman te grupne radionice djece i roditelja)
- Psihijatrijskom bolnicom za djecu i mladež, Specijalnom bolnicom Goljak, Klinikom za dječje bolesti (upućivanje na dijagnostiku, pisanje mišljenja o psihofizičkom stanju djeteta),
- Centrom za socijalnu skrb Velika Gorica (suradnja s djelatnicima koji provode nadzor roditeljske skrbi),
- Ured državne uprave u Zagrebačkoj županiji (prijelaz djeteta iz vrtića u školu, odluka o polasku u školu i prijevremeni upisi).

RAVNATELJICA I STRUČNI TIM

Zajedno s drugim članicama stručnog tima i ravnateljicom psihologinja je sudjelovala u organizaciji odgojno-obrazovnog rada, formiranju odgojnih skupina, rasporedu odgojitelja po skupinama i ljetnoj organizaciji rada te u praćenju ostvarivanja zacrtanih razvojnih i odgojnih zadaća. Također u planiranju stručnih usavršavanja i organizaciji radionica za djecu povodom obilježavanja Tjedna mozga.

Predlagana je i nabavljena kvalitetna stručna literatura s posebnim naglaskom na dopunjavanje literature iz područja psihologije. Predlagana je i didaktika s obzirom na individualne potrebe djece, vodeći računa o zadovoljavanju njihovih posebnih potreba. Poseban je naglasak i ove godine stavljen na nabavu kvalitetne didaktike namijenjene potencijalno darovitoj djeci.

Praćenje razvoja djece s posebnim potrebama odvijalo se timskom suradnjom. U suradnji s članovima stručnog tima dogovarani su individualni razgovori s roditeljima te radni dogovori s odgojiteljima. Kontinuirano tijekom pedagoške godine timskim radom su se definirale razvojne potrebe djece te osmislili ciljevi definirani u sklopu IOOP-a za djecu s posebnim potrebama.

OSOBNOSTRUČNO USAVRŠAVANJE

Tijekom godine psihologinja je prisustvovala različitim edukacijama, seminarima i predavanjima. Praćeni su suvremeni trendovi u odgoju i obrazovanju, s posebnim naglaskom na psihološke teme.

Pročitana stručna literatura i periodika obuhvaćala je prvenstveno sljedeća područja: darovito dijete, stres u obitelji, tugovanje i smrt, teškoće u ponašanju djeteta, emocionalne teškoće djece, enureza i inkompenzacija, roditeljstvo i odgoj, terapija igrom djece predškolske dobi i sl.

Teme pohađanih seminara, predavanja i tribina obuhvatile su sljedeće:

- Anksiozna djeca
- Senzorna integracija i poremećaji spektra autizma
- Djeca s elementima ADHD-a i darovita djeca
- Dijete i stresne promjene
- Podrška tugujućem djetetu predškolske dobi
- Mogućnosti poticanja emocionalne kompetentnosti djece u vrtiću i školi (SMILE projekt)
- Analiza sadržaja godišnjih izvješća dječjih vrtića o odgojno-obrazovnom radu s potencijalno darovitim djecom
- Individualizacija programa za potencijalno darovito dijete u vrtiću – podrška razvoju i priprema za život
- Odgojno – obrazovna podrška potencijalno darovitoj djeci rane i predškolske dobi - iskustva roditelja djece na prijelazu iz vrtića u školu
- Psihodijagnostika u dječjem vrtiću – kako preneti informacije o djetetu?
- Suradnjom do mreže rane intervencije u djetinjstvu - Poremećaj iz spektra autizma u ranoj dobi – tribina

OSTALI POSLOVI

Ostali poslovi odnosili su se i na poslove prema nalogu ravnateljice i razne administrativne poslove, kao i radne zadatke koji nisu planirani, a bilo ih je potrebno izvršiti.

12. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE

Izvješće o provedbi aktivnosti iz Programa zdravstvene zaštite djece u dječjem vrtiću i realizacije Godišnjeg plana i programa zdravstvene voditeljice za 2018./2019.

Realizacija zadaća prema planiranim područjima rada:

DIJETE

Zadaće koje su planirane i realizirane u odnosu na dijete:

- informativni razgovor s roditeljima za novoprimiteljnu djecu, ostvarivanje uvida u dosadašnje zdravstveno stanje i razvoj djeteta s ciljem što bolje pripreme odgojiteljica, ostalih djelatnika, prostora i opreme za dolazak novoupisanog djeteta,
- osiguranje mjera (praćenje medicinske dokumentacije, suradnja s roditeljima) za očuvanje zdravlja djeteta, vodeći brigu o zdravstvenim specifičnostima pojedine djece (djeca oboljela od epilepsije, febrilnih konvulzija, bronhalne astme, bolesti izazvanih alergenima u prehrani, reumatskih oboljenja i dr.),
- sudjelovanje u nabavci adekvatnog materijala za osobnu higijenu djece,
- u suradnji s ravnateljicom realizirane su planirane zadaće nabavke opreme za siguran boravka na zraku (suncobrani, certificirane igračke),
- osigurane su zdravstveno ispravne namirnice te adekvatna priprema i distribucija obroka,
- sudjelovanje u procjenjivanju psihofizičkog razvoja i zdravlja djece, izrada protokola za djecu s teškoćama i poduzimanje odgovarajućih mjera,
- poticanje razvoja kulturno-higijenskih navika, zaštite i samozaštite djeteta (aktivnosti vezane uz kulturu blagovanja, zaštitu zdravlja zubi i zaštitu od sunca, kretanje i tjelovježba, ekološke aktivnosti - zdrava hrana i čuvanje zdravlja razvrstavanjem otpada), sudjelovanje u projektima udruge Lijepa naša, Ljekarni Zagrebačke županije, Crvenog križa Velika Gorica, Udruge Biovrt,
- prikupljanje, evidencija, obrada i analiza podataka o zdravstvenom stanju djece (pri upisu, nakon duljeg izostanka zbog bolesti ili ozljede, dnevni uvid u stanje skupine tijekom godine),
- kontinuirano praćenje zdravstvenog stanja djece praćenjem pobola putem liječničkih ispričnica, primjena mjera profilakse u cilju daljnjeg sprječavanja pojave i širenja oboljenja (u suradnji s epidemiologom određivanje preventivnih mjera kod zaraznih bolesti uzrokovanih bakterijama, virusima ili parazitima),
- pratnja djece prilikom odlaska u posjete organizirane izvan vrtića (škola klizanja i cjelodnevni izleti) s ciljem sigurne i opuštene sredine za djecu i odgojitelje te eventualnu adekvatnu medicinsku pomoć,
- realizirana su antropometrijska mjerenja manjeg dijela skupina u vrtićkom programu kao mjera praćenja fizičkog razvoja djeteta.

ODGOJITELJI

Sve zadaće realizirane su kontinuirano uz dobru suradnju s odgojiteljicama:

- upoznavanje i edukacija odgojiteljica, odgojiteljica pripravnica i studentica o principima njege, higijene i prehrane sve djece u vrtiću kao i novoprimiteljne djece sa zdravstvenim specifičnostima (putem radionica, pismenih i usmenih uputa te nabavkom sredstava za lakšu brigu o djetetu sa zdravstvenim smetnjama),
- svakodnevno pružanje savjeta za djecu sa zdravstvenim specifičnostima koja pohađaju vrtić od ranije, usmene i pismene preporuke kod svake promjene zdravstvenog stanja,
- savjetovanje kod akutnih oboljenja ili povreda djece,
- pružanje pomoći kod akutnih oboljenja ili povreda djece,
- pomoć odgojiteljicama u procjenjivanju zadovoljavanja osnovnih potreba djece (za hranom, odmorom, boravkom na zraku i čistoćom),
- edukacija odgojiteljica o elementima higijensko-epidemioloških uvjeta u slučajevima pojave zaraznih bolesti, te o provođenju preventivnih mjera,
- sudjelovanje u izradi pisanih uputa za očuvanje zdravlja i sigurnosti djece za vrijeme boravka izvan vrtića.

RODITELJI

Realizacija zadaća vezanih uz roditelje odnosila se na:

- suradnju prilikom inicijalnih razgovora kod novoprimiteljne djece,
- suradnju u cilju postizanja optimalnih uvjeta za boravak djece sa zdravstvenim specifičnostima,
- pružanje uputa i savjeta u prevladavanju zdravstvenih problema djece, posebno kod djece s evidentiranim kroničnim bolestima,

DRUŠTVENA SREDINA

Realizirana je suradnja s vanjskim suradnicima na zdravstvenoj zaštiti i osiguranju zdravstveno-higijenskih uvjeta:

- suradnja s pedijatrijskom službom DZ s ciljem osiguravanja jedinstvenih postupaka prema djetetu sa zdravstvenim smetnjama u vrtiću, usuglašavanje postupaka nakon početka primjene zakona o zaštiti osobnih podataka,
- suradnja s epidemiološkom službom u cilju otkrivanja i provođenja epidemioloških preventivnih mjera – sprječavanje širenja bolesti epidemijskog karaktera, poticanje bolje povezanosti primarne zdravstvene zaštite, epidemiologa i vrtića,
- suradnja sa Županijskim zavodom za javno zdravstvo (tromjesečno provođenje mjera dezinfekcije i deratizacije, nadzor i ocjena higijene prostora u kojem se priprema i distribuira hrana, zgotovljenih obroka, higijene osoba koje sudjeluju u pripremi i distribuciji hrane, sanitarni pregledi svih zaposlenika prema zakonskim propisima, tečajevi higijenskog minimuma, analiza vode),
- kontakti s dobavljačima prehrambenih namirnica, čistaćeg i materijala za osobnu higijenu, njegu i zaštitu,
- suradnja sa službom za komunalne usluge, te raznim uslužnim servisima (strojevi i uređaji za kuhanje, čišćenje),

- suradnja sa zdravstvenim djelatnicama drugih vrtića Velike Gorice i Zagreba putem dnevnih kontakata i tromjesečnih aktiva; Dječji vrtić „Ciciban“, „Velika Gorica i „Žirek“: radni dogovori,
- praćenje aktivnosti Agencije za odgoj i obrazovanje: stručno usavršavanje i podrška u radu,
- suradnja s udrugama koje se bave zaštitom prava djece s teškoćama (oboljeli od dijabetesa, astme, prehrambene teškoće): upućivanje roditelja, uključivanje u edukacije koje organiziraju ove udruge, Redovita suradnja s Udrugom i stručnim društvom medicinskih sestara dječjih vrtića kao član izvršnog odbora.

STRUČNI TIM

Svakodnevna suradnja s ravnateljicom i članovima stručnog tima. U suradnji s ravnateljicom i drugim članovima stručnog tima sudjelovala u organizacijskom ustroju te u kreiranju i prezentaciji eko programa, rekreacijskih programa (klizanje), izleta, rasporedu djelatnika, novih projekata i radionica za djecu, izrada sredstava za zaštitu od sunca, protiv boli, radionice na temu sprečavanja trovanja lijekovima, pružanje prve pomoći, najljepši vrtovi HRT a, projekti udruge Biovrt, prevencija karijesa kod vrtićke djece. Zdravstvena voditeljica je predlagala i uz podršku ravnatelja nabavljala sredstva za njegu djece, higijenu i prvu pomoć. U suradnji s ravnateljicom, članovima stručnog tima i web skupinom, objavljivala tekstove na web stranici vrtića i u lokalnim medijima.

OSOBNOSTRUKNO USAVRŠAVANJE

Tijekom godine prisustvovala različitim predavanjima i kongresima, u okviru dječjeg vrtića, ali i izvan njega, s ciljem stjecanja novih znanja s područja njega, zaštite zdravlja, liječenja, odgoja, obrazovanja za zdravo dijete kao i za dijete sa zdravstvenim teškoćama. Kontinuirano se stručno usavršavala praćenjem stručne literature, web objavama i on-line seminarima s bodovanom evaluacijom.

- simpozij društva medicinski sestara dječjih vrtića u Zagrebu s temama: inzulinska pumpa u vrtiću, enureza, uključivanje u Erasmus projekte
- stručna predavanja u organizaciji DZ zagrebačke županije Velika Gorica teme: zdravstvena njega pothlađenog bolesnika, gospodarenje otpadom u medicinskim ustanovama, važnost cijepljenja djece
- E-learning on line tečaj tema: zdravstvena njega osobe s oštećenjem vida i procjena obitelji,
- tečaj trajne edukacije medicinskih sestara dječjih vrtića u Zagrebu,
- sudjelovala na stručnom sastanku Savez društva Naša Djeca Zabok tema: holistički pristup zdravlju djeteta- prehrana, rekreacija i slobodno vrijeme
- Klinika za dječje bolesti Zagreb tema tečaja: izazovi u prehrani djece vrtićke dobi,
- edukacija na temu: vršnjačka potpora
- edukacija unutar ustanove s temama: „Imam autizam“, „Podrška tugujućem djetetu predškolske dobi“
- predavanja psihijatra „Zora života i njene granice“ i pedagoginje „Razvoj dječjih potencijala prema inovativnom i otvorenom dječjem vrtiću“ u povodu Dana dječjih vrtića
- CZMO uvod u Brain gim

Na temelju članka 42. Statuta Dječjeg vrtića Lojtrica, ravnateljica Dječjeg vrtića Lojtrica, dana 28. kolovoza 2019. godine podnosi Odgojiteljskom vijeću Dječjeg vrtića Lojtrica, Izvješće o godišnjoj realizaciji plana i programa rada Dječjeg vrtića Lojtrica za pedagošku 2018./2019. godinu.

Ravnateljica:

Ljuba Brnadić

Upravno vijeće Dječjeg vrtića Lojtrica, na 6. sjednici koja je održana 29. kolovoza 2019. godine, usvojilo je ovo Izvješće o godišnjoj realizaciji plana i programa rada Dječjeg vrtića Lojtrica za pedagošku 2018./2019. godinu.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Neven Caganić